VIII. évfolyam, 11. szám

1952. március 12

Ludas Matyi

EURÓPAI HADSEREG

Schuman

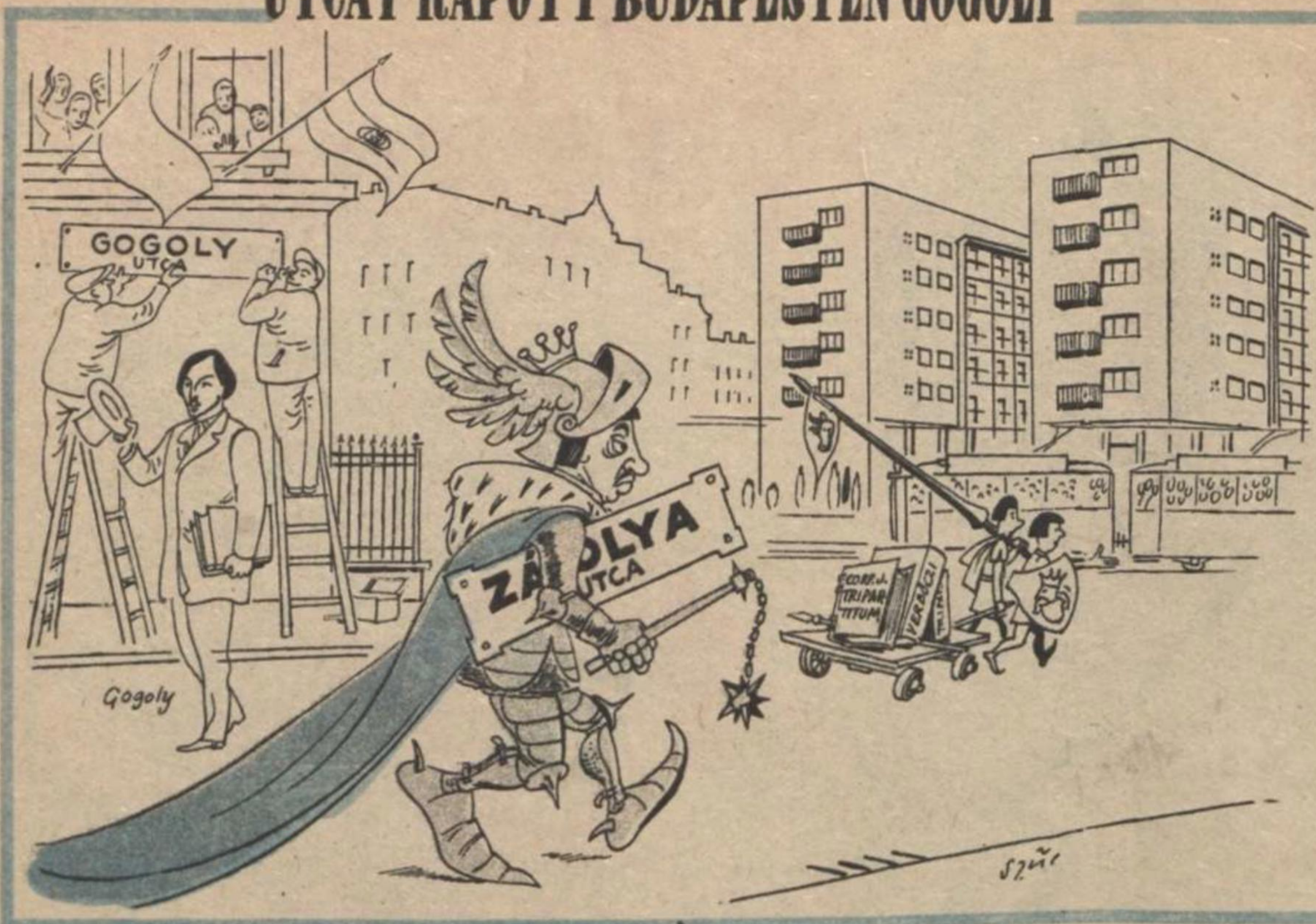
Szűr-

70 fillér

A szellem és a (zavarosban) halász

Schuman: Túl jól sikerült ez a varázslat! Legalább adjon egy másik köcsögöt, amibe én elbujhatok . . .

UTCÁT KAPOTT BUDAPESTEN GOGOLY

A liliomlelkű kultúrfelelős hangulatváltozása

Még nem kultúrfelelős
— Az én érzékeny lelkem távoltart minden hangos szerepléstől…

Már kultúrfelelős
— De a keservit, azt tegye, amit mondok!

Már nem kultúrfelelős
— Az én érzékeny lelkem távoltart minden hangos szerepléstől…

„Pamacsot a férfiaknak!"

Újszerű jelszót adott ki az amerikai férfidivattervezők központja amely zseniális ötletével egyben a „munkateljesitmény fokozását, az erőnlét biztositását s az önbizalom növelését" is garantálja. A Fashion Foundation of America szerint mindezt elérni valóságos Kolumbusz-tojása, helyesebben: kolumbuszi pamacs kérdése. A vadnyugati újítás lényege ugyanis az, hogy — puderezzék magukat a férfiak is. Ha mindenki egy kis pudert hord magánál, persze a hozzávaló pamacskával együtt, sosem jöhet zavarba — közli a tüneményes termelési ujítás, — mert a puderpamacs minden időben és minden alkalomkor kitűnő szolgálatokat tesz. Hivatja a főnök? Fontos tárgyaláson kell résztvennie? Döntő probléma előtt áll? Nosza, elő a pamaccsal, pötytyintsen az orra hegyére, az orcájára, máris jobban fest, fokozódik az önbizalma, máris javul a közérzete, szellemi képességeiről nem is szólva, — gyerekjáték lesz tárgyalni a főnökkel stb.… A puderpamacs nagy hőségben lehűt, hidegben véd, tökéletes megoldás „az élet minden körülményei közepette".

Most már mindössze egy ügyes kis hadseregszállításra volna még szükség, hogy pár vagon pudert és pamacsot vigyenek Koreába, a téli fronton állomásozó jenki bakáknak. Azoknak orrahegye és orcája bizonyára örömmel fogadná a pompás erőnlétfokozó pamacsolást, önbizalmat adó puderpöttyintéseket, arról nem is szólva, hogy milyen örömet okozna az arcvonalon, ha megtudnák, hogy odahaza milyen súlyos problémákat sikerült megoldani azalatt, amíg ők a hóbaásott rókalyukakban dideregnek… A legutóbb kiosztott vitaminos ruhagombok után a frontpamacs már igazán tökéletessé tenné felszerelésüket s hozzájárulhatna munkateljesitményük fokozásához.

Biztosra vesszük, hogy a Fehér Ház körül lebzselő hadseregszállítók falkája nem feledkezik meg a koreai arcvonal USA-bakáinak puderpamacs-ellátásáról sem.

Tánczenét hallgattam

Vasárnap este meghallgatom a rádió tánczenéjét, mert nem tudok dönteni, melyiket szeressem jobban: a korcsolyázást, síelést, röplabdázást, vagy kirándulást?

Ez a kérdés már hónapok óta foglalkoztat. Izmaimban érzem az elpuhultságot, tudom, hogy sportolnom kellene, az MHK-felelősünk is állandóan unszol, jöjjek röplabdázni, úszni, de én… nehezen tudok dönteni. De most… most aztán hirtelen minőségi változás állt be bennem. Meghallgattam a rádió tánczenekarát és Kazal László azt mondja nekem dalban, hogy menjek el vele röplabdázni, ragyogó kedvem lesz. Igaza van! Elmegyek vele röplabdázni, ő közben elénekli a Lázár Sára lányát és ettől ragyogó kedvem lesz. Igen, mondom a feleségemnek, ez a táncdal kedvet csinált, döntöttem: röplabdázni fogok!

— Jobb lenne, ha a táncdal a tánchoz csinálna kedvet — dünynyögte az öcsém, de ő nem számít, ő ugyanis teli van még polgári csökevénnyel és a rádió táncműsorára táncolni akar.

Én azonban boldog voltam. Röplabdázni fogok. De… de ebben a pillanatban ismét rámszólt Kazal a rádióból és arra kért: csapjam vállra a csillogó korcsolyámat és menjek korcsolyázni, mert az ám a nagyszerű dolog… Megjegyzem, igaza lehet, március van, tél van, télen a korcsolya a legszebb sport.

Mindjárt tervet is csináltam. Vállam már van, holnap veszek hozzá egy korcsolyát, hogy legyen mit vállracsapni és… Nem jutottam tovább. Kazal hirtelen fordulattal elénekelte nekem, hogy nincs nagyobb gyönyör a síelésnél, az az igazi, a hóban síklik az ember… Milyen igaza van ennek a táncdalnak! Persze, hogy a síelés az igazi!

— Sielni fogok, nem korcsolyázni! — mondtam az öcsémnek, aki viszont táncolni szeretett volna. Kit érdekel ez? Én, a magam részéről már rendben is vagyok, veszek két sítalpat.

A tánczenekar azonban úgylátszik csupa sportemberből áll, mert Kazal most arra hívta fel figyelmemet, hogy a legjobb a kirándulás, hegyre fel, völgybe le! Hm, kirándulás? — mormogtam, nem is rossz ötlet. Csakhogy, sokat kell járni, meg aztán…

Ugylátszik a tánczenekar tudta, hogy sokan tépelődnek a kérdés felett, mert Kazal elénekelte a döntő érvet: *„Indulunk már reggel, mosakodni sem kell!"*

Bizonyos, hogy velem együtt többezer gyerek boldogan kiáltott volna fel: Mosakodni sem kell? Akkor indulunk! Túrista leszek!

A tánczeneműsor ezzel végetért. De abban a pillanatban, amikor a rádió már nem hatott a dal érveivel, ismét kétkedés ütötte fel bennem a fejét. Vajjon, nem lenne helyesebb mégis röplabdázni? Vagy sielni? Sőt, a korcsolya se kutya!

Nem tudtam dönteni. Igy hát, most egy hétig egyiket se csinálom. Megvárom a legközelebbi vasárnapi sportzene közvetítést, bizonyos, hogy ugyanezek a számok kerülnek ismét műsorra és akkor majd döntök!

És még ma írok egy levelet a rádiónak, hogy van egy vitám az egyik barátommal: mi a jobb — sakkozni, römizni, vagy moziba menni? Nagyon kérem a rádiót, hogy legközelebbi táncműsorukba a vonatkozó szövegű táncdalokat beiktatni szíveskedjenek!

Vajda Albert

A füttyös kalauz pihenőnapja

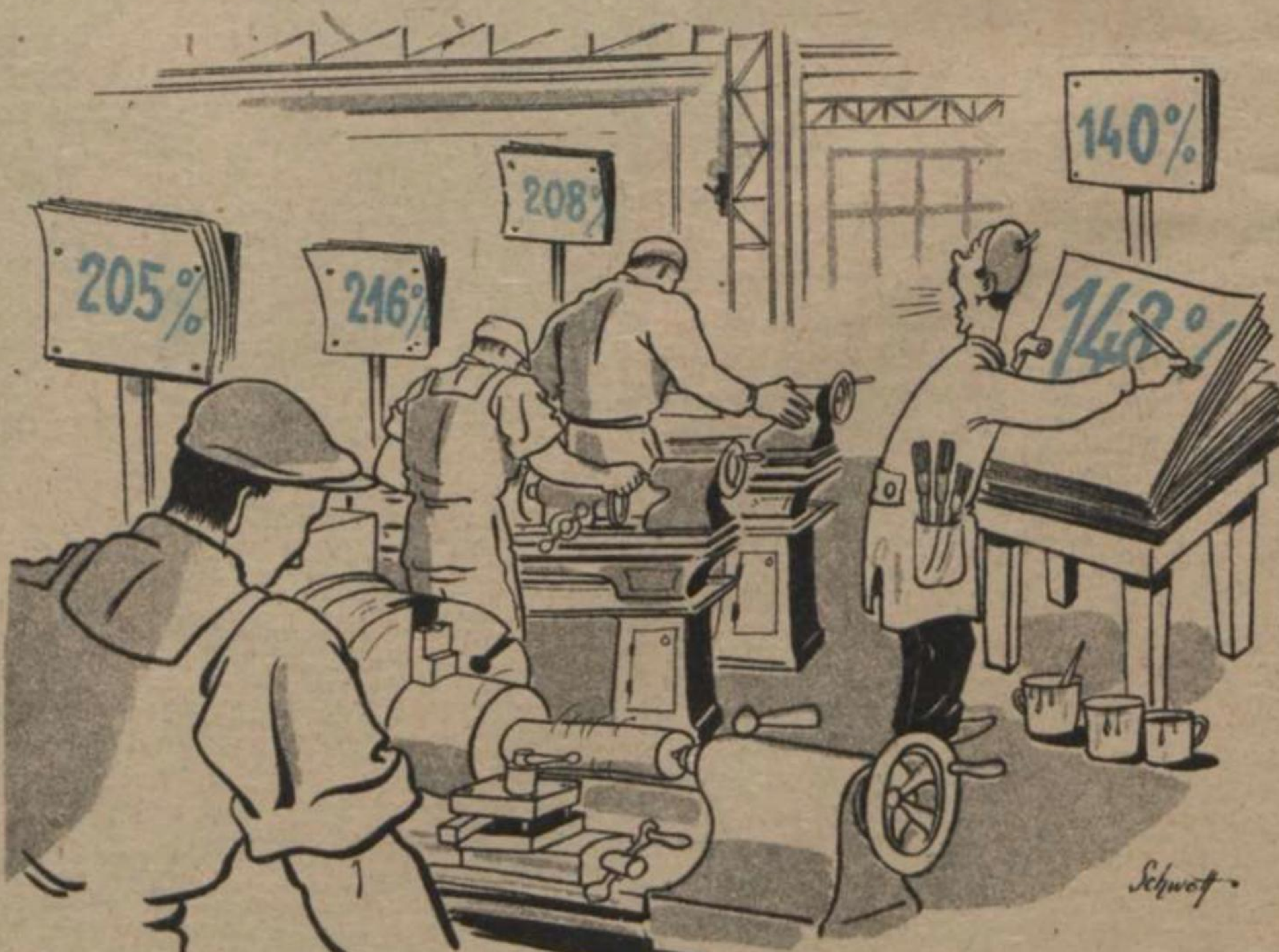

Aminek nem szabadna lennie

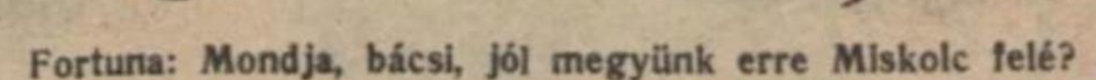
— Elvtársak, szeretném végre megismerni az 1952-es tervet.
— Mi is szeretnénk. A minisztérium módosításait és jóváhagyását ugyanis még mindig nem kaptuk meg.

Verseny közben

Dekorációs: Elvtársak, csak annyi türelem, amíg magamnak is írok egy táblát!

Miskolcon lesz a tervkölcsönhúzás

Fortuna: Mondja, bácsi, jól megyünk erre Miskolc felé?

Bélyegek, cigarettatárcák, függönyök és egyebek

A gyerek az utóbbi időben kissé furcsán viselkedik. Megáll például a könyvespolcom előtt és a fejét csóválja: „Rengeteg könyved van neked, apukám!" „Van" — mondom szerényen, de öntudatosan. „Van egypár. De hogy jut eszedbe? Miért mondod?" „Hát csak azért, mert nem hiszem, hogy kellene még könyvet venned. Ennyi könyv szerintem elég egy embernek." „De Margitkám, nem is akartam most venni, eszemben sem volt." A gyerek gyanakodva néz rám. „Jó, jó" — hümmögj — „csak mondom." Azzal elmegy babázni, de tíz perc mulva visszajön és töprengve mondja: „Minek neked ezüst cigarettatárca?" „Valóban, minek?" — kérdezem vissza. „Nincs is." „De ne is legyen" — mondja sötéten a gyerek, „mert az nem szép. Nőknek való." Kezd idegesíteni a dolog. „Ne zavarj, kislányom, látod, hogy tanulok, holnap szemináriumom van." Ez hat, ha tanulásról van szó, a gyerek rögtön távozik. Nem is jön vissza, csak öt perc mulva. „De azonban függönyre szükség van" — mondja — „mert ha nincs függöny, akkor belátnak, amikor öltözködöm és én már nyolcéves vagyok." „Ez igaz" — hagyom helyben — „ott a függöny az ablakon, nyugodtan öltözködhetsz." „De azonban az már régi és csúnya és most különben sem akarok öltözködni. Csak mondom, hogy a függöny fontosabb, mint az ezüst cigarettatárca." „De azonban menj tanulni" — próbálok a gyerek nyelvén beszélni, ő azonban, úgylátszik, nem ért a saját nyelvén, mert nem megy tanulni. „Ha azt mondod, hogy ez a függöny még jó" — vitatkozik, pedig nem is mondtam — „akkor nézd meg a dunyhahuzatot, az már igazán nem jó. A mami mondta, ő ért hozzá." Mi van ezzel a gyerekkel? Az utóbbi napokban általában furcsán viselkedik. Öcsi a szomszédból megtanította bélyeget gyüjteni, nekiadta a fölösleges bélyegeit, három szakadt okmánybélyeget és két reklámbélyeget, valamint egy francia egyfrankos bélyeget, amelyről közölte, hogy száznegyven forintot ér, de később még többet fog érni, majd ha még ritkább lesz. Csak nem a bélyeggyüjtés ártott meg a gyereknek? „Gyüjtöd még a bélyegeket?" — kérdem gyanakodva. „Igen, apukám" — feleli mohón. — „Most kaptam az Öcsitől egy belga bélyeget, háromszáz forintot érne, de csak százötvenet ér, mert csak a fele van meg. Neked odaadom ötven forintért." „Nem kell" — felelem rövid gondolkozás után. — „Hagyjál tanulni." „Jól van, akkor hagyjuk a bélyeget" — mondja nagylelkűen. — „Inkább beszéljünk a szőnyegről. Az ajtó elé kéne egy szőnyeg, mert én mindig összecsiszolom a parkettet, amikor ugrálok." „Hát ne ugrálj" — mondom. — „De ugrálok" — mondja. — „Szőnyeget kell venni, nem könyveket, meg ezüst cigarettatárcát."

Ez már sok. „Mami! Mami!" — ordítom keserűen. Ilyen esetekben ugyanis a feleségem az utolsó menedékem. Ha a gyerek rossz, egyszerűen behívom s vagy leszidja a gyereket, vagy leszid engem. Már jön is. „Szólj a gyereknek, fiam, nem hagy tanulni, teljesen meg van keveredve! Már egy félórája macerál, hogy ne vegyek könyvet meg ezüst cigarettatárcát, hanem függönyt vegyek és szőnyeget és dunyhahuzatot!" „Mit akarsz tőle?" néz rám a feleségem. „Teljesen igaza van neki." „Miiiiit?" hördülök fel. „Igaza van neki?" „Igen, teljesen igaza van. Huszadikán tervkölcsönhúzás és isten ments, hogy megint az utolsó pillanatban veszekedjünk, hogy mit vegyünk, mint tavaly."

Gergely Miklós

Havi harmincezer fiksszel

A legújabb amerikai panama hőse James Moran, New-York városi tűzoltóságának helyettes főparancsnoka, aki kebelbarátja O' Dwyer polgármestersége idején csekély 500,000 dollárt zsarolt össze röpke másfél év alatt olyképen, hogy új, olajfűtéses épületek tűzbiztonsági bizonylatát csak kellő dollárbaksis ellenében adta ki. Most, hogy a polgármester-patronus már nem terjeszti ki föléje védőszárnyait, lebukott a panamista főtűzoltó is, — helyébe más, újabb ötletekkel rendelkező utód lépett. Aki tetterősen s nyilván hasonló ügybuzgalommal valósítja meg a newyorki főcsővezetők dalát:

Havi 30,000 fiksszel
az ember vígan spriccel...

Komoly vevő

— Bácsi kérem, mindjárt el is vihetném?

Postabontás a Rádiónál

— Nézze csak, ez itt egy őrült levele!
— Honnan tudja, hogy őrült?
— Azt írja, játsszuk reggelenkint gyakrabban azt, hogy „Jó reggelt, jó reggelt, mindenkinek jó reggelt!"

Pont a Sárkány-utcában lakik

Azt tudtam, hogy a Sárkány-utca valahol az Orczy-út környékén van. A villamoson megkérdeztem a körülöttem kapaszkodóktól, hogy hol kell leszállnom.

Többen kijelentették, hogy nem ezen a környéken laknak, de egy kövér, mosolygós arcú asszony jóságos hangon megszólalt:

— Bízza csak rám magát, fiatalember. Én pont a Sárkány-utcában lakom.

Ez aztán szerencse — gondoltam és valami közhelyfélét rebegtem. Örömöm csak fokozódott, amikor egy utas sorstársam veszekedni kezdett a kalauzzal, mert a Salgótarjáni-útnál nem figyelmeztette őt és ezért a következő megállótól gyalog kell majd visszamennie.

Ez velem nem történhet meg — nyugtattam meg magamat és hálásan néztem a kövér asszonyra, aki közben a Sárkány-utcáról kezdett nekem beszélni.

— Tudja, lelkem — magyarázta — én nem is olyan régen lakom a Sárkány-utcában, de nagyon megszerettem. Kis utca, de minden van benne. Tejért, Közért, Italbolt, Patyolat, Trafik és Villrád. A Damjanich-utcában se Villrád, se Patyolat, se Italbolt nem volt. És ott nagyon kellemetlen személy volt a házmesternő, itt a Sárkány-utcában viszont nagyon aranyos.

A kövér asszony most kikiabált a perronra:

— Maga barnakalapos fiatalember, most szálljon le, ez a Baross-utca!

Ismét áldottam szerencsémet. Ez az asszony mindenkit figyelmeztet. Nem kell lesnem a Sárkány-utcát. És ő tovább beszélt:

— Azelőtt piszkos kis kocsma volt a Sárkány-utcában, de a mostani Italbolt csupa csempe, üveg, tisztaság. De nehogy azt gondolja, hogy én odajárok. Nekem nem is szabad szeszesitalt inni. Én csak kívülről gyönyörködöm a szép boltban. Tudja, lelkem, a Sárkány-utcában azért is jó lakni, mert nincs messze a Teleki-tértől. A lábaim ugyanis egy kicsit reumásak. Még jó, hogy itt a Sárkány-utcában új körzeti rendelőt nyitott a Tanács. Azelőtt a harmadik emeletre kellett felmenni az SZTK-orvoshoz. Most szép, nagy földszinti helyiségben van a rendelő. Azelőtt ócska bútorüzlet volt a helyén. Arra már semmi szükség nem volt, mert a közelben van a szép bizományi bútoráruház.

Hirtelen felállt és kifelé indult. Na, megérkeztünk a Sárkány-utcához, — gondoltam — és abban reménykedtem, hogy a sarkon sikerül gyorsan elbúcsúznom tőle, mert még képes és bemutatja imádott Sárkány-utcájának minden nevezetességét.

Mentem utána. Hirtelen megfordult és elsápadt:

— Jaj, lelkem, most jut eszembe, hogy maga a Sárkány-utcánál akart leszállni.

Gyanut fogtam:

— Hiszen azt mondta, hogy pont a Sárkány-utcában lakik?!

— Persze, hogy ott lakom. De most a sógornőmhöz megyek látogatóba ide a Soroksári-útra. Négy megállót kell visszamennie villamoson.

Hirtelen öröm futott végig az arcán:

— De nagy szerencséje van! Ott jön a túloldalon a 23-as és ott vár a villamosra Palotainé, akinek a kezében az a piros nájlonszatyor van. Őt figyelje, pont a Sárkány-utcában lakik...

Palásti László

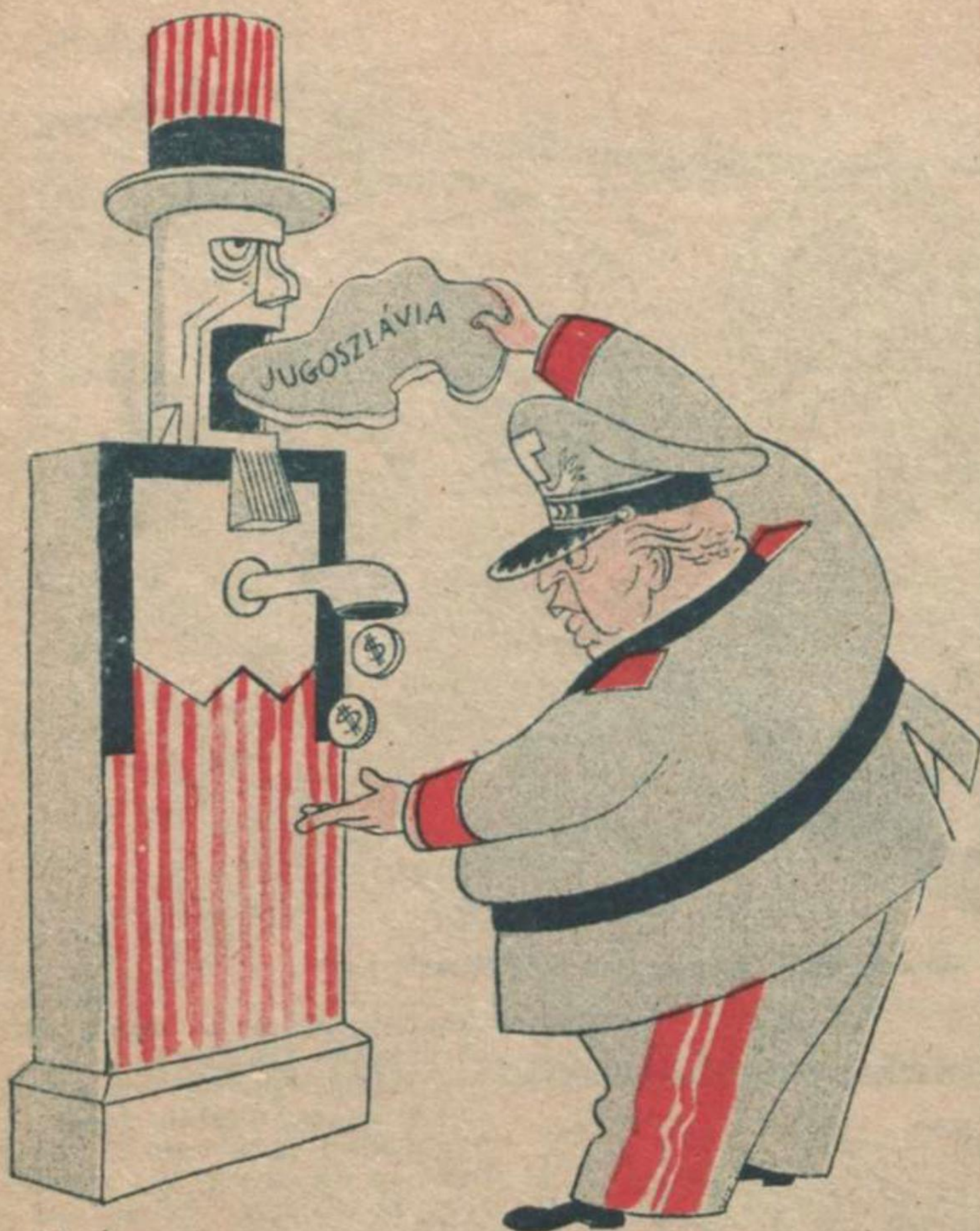
Törökök Koreában

— Gránátszilánk?
— Nem. Az amerikai őrmester szájonvágta.

Érti, Adenauer úr?!

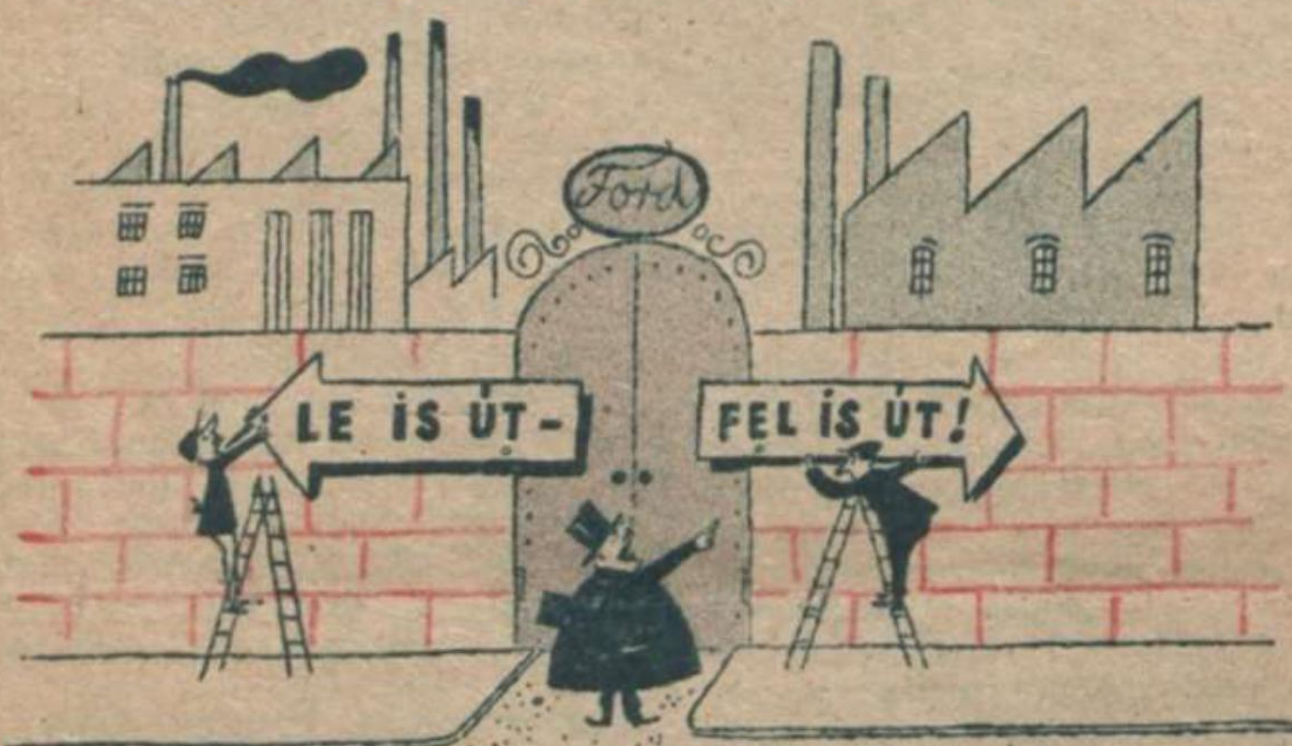
Adenauer: Megálljon! Én, meg a Truman nem akarjuk!
Nyugatnémet munkás: Nem állunk meg! Mi meg magát, meg a Trumant nem akarjuk!

Tito újabb „segítséget" kap az USA-tól

Az amerikai automata.

MUNKÁSELBOCSÁJTÁSOK AMERIKÁBAN

— Siessen azzal a táblával, mert mindjárt jönnek ki az elbocsátott munkások!

Törökország is benne van

Török: Segítség! Belefúlok!
Samu: Örüljön neki, barátom, hogy az Atlanti-óceánba fulladhat bele, nem egy vacak Földközi-tengerbe

Dicséretemre legyen mondva

Mondok egy találós kérdést. Mi ez: ha elől ülök, ostoba fajankó vagyok, ha hátul ülök, lenyűgöző lángész vagyok. A helyes felelet: Maróczy-emlékverseny.

Ha tudniillik elől ülök, ahol a sakkmesterek részére fenntartott székek vannak, s odasúgom a szomszédomnak, hogy Petroszjannak Fc3-ra forszírt nyerése van, szomszédom elnézőn mosolyog (mert hangosan röhögni tilos), s azonnal visszasúgja, hogy Fc3-ra Pilnik két szabadgyalogost és játszmát nyer, menjek a pokolba. A pokolba persze — ha sakkversenyen is lehetek — nem megyek, ellenben röstelkedve szamárságomon fölkelek a helyemről és hátrábbvonulok, ahol a magamfajta egyszerűbb sakkhalandók ülnek. Most ott is bemondom a Fc3-at (mert a szabadgyalogok ellenére is jónak találom) s várom, hogy a tömeg vállára emelve ünnepeljen. Ám azok csak a fejüket csóválják, s ha itt már nem is kell röstelkednem, mégis úgy érzem, hogy nem ültem elég hátra. Ismét hátrábbvonulok s kihirdetem Fc3-at. Hümmögnek, s hiába magyarázom meg, hogy Fc3 után a bástyavonalak megnyílnak, nem aratom azt a tiszteletet amit megérdemelnék. Felmehetnék még az erkélyre, ahol a kisdiákok ülnek, de olyan magasra mégsem süllyedhetek. Bolyongok hát lent tovább, itt is, ott is kinálgatva zseniális elgondolásomat. Senki sem hisz benne. Tudom, hogy mért. Egyrészt mert *én* mondom, aki még csak mesterjelölt sem vagyok, másrészt mert Fc3 furcsa, sőt, mondhatnám humoros lépés, az emberek jórésze pedig bizalmatlan azíránt, amiről érzi, hogy sohasem juthatott volna az eszébe.

Petroszjan végre lép. Bokámtól a hajamig elönt a büszkeség. Meghúzta Fc3-at. Fölényes mosollyal nézek végig a nézőtér felett, hátha elkapok valahonnan egy elismerő pillantást. Sehol semmi. Házhoz kell mennem érte. Odamegyek hát a mesterek közé a második sorba. Oldalba bököm azt, aki az imént megmosolygott és mutogatom a táblát, ahol már ott díszlik Fc3, páratlan leleményem frappáns jeleként.

— Na látja, meghúzta! — súgom a fülébe.

— Veszíteni is fog! — súgja vissza.

Ebben neki volt igaza. Veszített. De mit érdekel ez engem? Senkisem várhatja tőlem, hogy éppen én találjam meg a legjobb lépést egy komplikált állásban. Azt hiszem, már az is gyönyörű, hogy olyan rosszat tudok húzni, mint egy nemzetközi mester.

t. l.

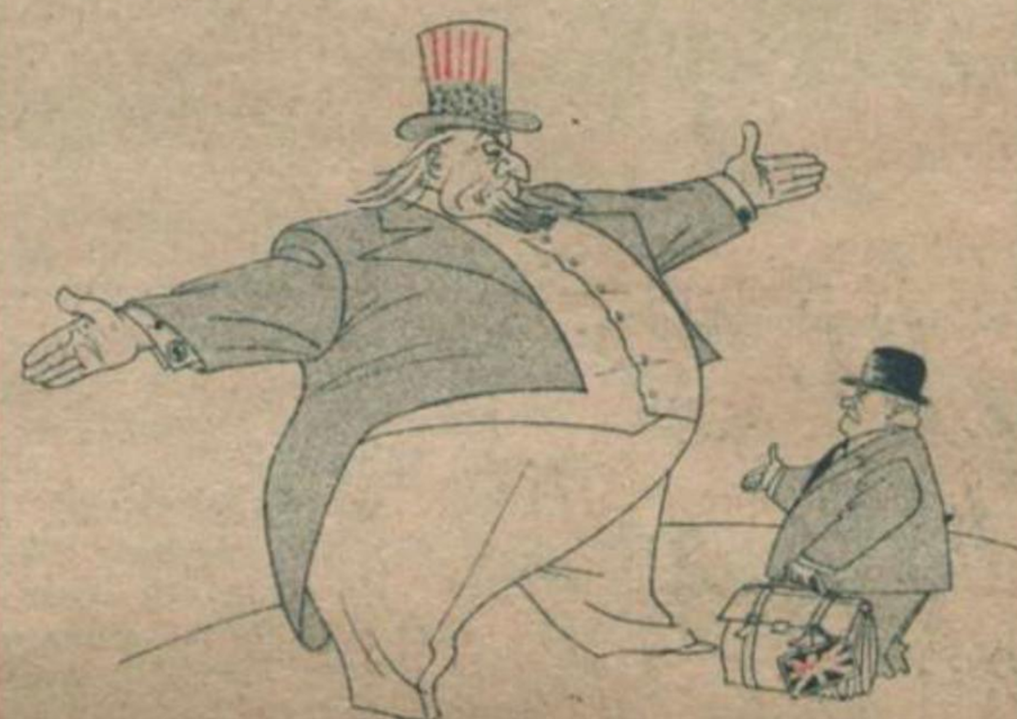
Változnak az idők,

de az imperializmus nem változik ...

(Ezt a rajzot az angol—búr háború idején készitette Homicskó Athanáz. A karikatúra Viktória angol királynőt ábrázolja, amint csokoládéval kedveskedik a Búrföldön haldokló angol katonának. A képnek csak a színhelye és a szereplői változtak meg, a lényege nem: Búrföld helyett Korea, Viktória helyett Truman és csokoládé helyett Coca-Cola ...)

Szigorú tilalom, egyszerű indok

— Miért nem enged a moszkvai gazdasági értekezletre? Hiszen délkeleteurópai üzleti kapcsolatok nélkül tönkremegyek!
— Tudom. Éppen azért nem engedem.

Két ebéd, mint a multhavi Truman-Churchill találkozó eredménye

Washingtonban

Londonban

Mégegyszer a Bástya...

Irta: Szép Ernő.

Alig néhány hónapja, hogy bevonult a dohányboltokba az új cigaretta, a Bástya.

Minap ott állok egy pavilion előtt, a Szabolcs nevű dohánycsomagomat vettem meg. Odajön egy ismerős, kér egy csomag Bástya cigarettát. Rögtön rá is gyujt és kettőt szippantván, azt mondja keserves pofával:

— Komisz, büdös cigaretta ez a Bástya.

— Igazán?

— Kóstold meg, ha nem hiszed, tessék.

Kiváncsi voltam, rágyujtottam az új cigarettára.

Semmi büdösségét, komiszságát nem tapasztaltam, sőt elég erős lévén (mert az erőset szeretem), gusztusom szerint valónak találtam a Bástyát.

— Mért veszed ezt — mondok —, ha büdösnek, komisznak érzed?

— Mért? Tudja a fene, rákaptam.

Rákapott a komisz büdös Bástyára, mikor itt a gazdag választék, Béke, Lukszus, Tulipán, Kossuth, Harmónia; a többi nem jut eszembe. Tényleg, mért szívja akkor ezt a büdös Bástyát?

Mért? Megmondom. Először is nem ő maga fedezte fel a Bástya büdösségét, komiszságát. Másoktól hallotta, őrá is ráragadt a lesujtó kritika. Mint ahogy rájok ragadt másokra is, száz meg száz bagósra; mindennap szidja valaki előttem ezt a Bástyát. A Bástya előtt legalább esztendeig hallottam a Harmóniát szidni. Azt is szidták és szitták. És hallottam közbe szidni a Lukszust is, hogy gyenge, meg hogy laza, szidták a Tulipánt is, mindet szidták, csak a Kossuthot nem szidták, mintha magát Kossuth apánkat sértenék, ha szidnák a cigarettáját.

Másodszor: azért szidja a kartárs a cigarettáját, mert rosszul ebédelt, vagy mert belement a víz a cipőjébe, vagy mert elkésett reggel a hivatalból és kikapott. Bűnbak kell. Rossz kedve van valakinek, leszidja a cigarettáját, annyi ez, mintha káromkodnék.

Megkönnyebbül, ha a cigarettáját leszidta.

Azt is megengedem, hogy csakugyan rossznak érezte tavaly a Harmóniát. Ez valami enyhe kis masochizmus, van ebből édes mindnyájunkban.

És ha rossznak érzi, akkor azért is veszi, hogy ebből kínálhassa a kartársait, ez meg szadizmus, benne van ez is, hajjaj de mennyire benne van az emberi természetben.

A végin pedig azt szeretném tanácsolni a dohányboltosoknak meg a pavillonosoknak, hogy ha Bástyát kér valaki, vagy valami jövendő új cigarettát, annak mondja meg udvariasan:

— Ne tessék azt venni, ez komisz, büdös cigaretta.

Meglátják, azért is meg fogja venni.

És azért is jónak fogja találni.

Nem megy bele, hogy a másiknak igaza legyen.

BÁSTYA

Az idő pénz

Az amerikai fegyverszüneti tárgyalóbizottság, miként most leleplezték, már januárban hivatalos utasítást kapott, hogy húzza ki a tárgyalásokat legalább márciusig. A fegyverszüneti bizottság ennek az utasításnak becsületesen eleget is tett; a becsület fogalmának trumani értelmezésében.

Time is money — mondják Amerikában. Az idő pénz. Ez az idő is pénz volt, nem kis pénz. Pénz az amerikai fegyvergyárosoknak, pénz a hadseregszállítóknak és kuláns százalék alapján pénz az amerikai diplomatáknak és politikusoknak. Csupán a koreai lövészárkokban részben élve, részben halva fekvő amerikai, angol és egyéb nemzetiségű katonáknak nem jelentett pénzt ez az idő; őket azonban nem kérdezték meg Trumanék, nyilván abból kiindulva, hogy az amerikai közkatona ebben a kérdésben elfogult, mert zavarja az a mellékkörülmény, hogy a háborút nem a washingtoni Fehér Ház pazar luxustermeiben, hanem a koreai lövészárok lucskában csinálja. Truman azonban n e m a koreai lövészárok lucskában csinálja a koreai háborút, hanem a washingtoni Fehér Ház luxustermeiben, következésképpen jobban ráér, mint az amerikai közkatona. Fentemlitett körülményeknél fogva Achesonnak és Ridgwaynek sem sietős a dolog; úgyszintén az amerikai fegyvergyárosoknak sem. Ők elháborúznának még esztendőkig vidáman; de mégse fognak.

Mert bár tévedni emberi dolog, ezúttal ezek a fenevadak tévednek.

VALLOMÁS

— Itt a tavasz, Kati!
— De hiszen hideg van még, Jani!
— Nem az számít, Kati! A traktor meg a szívem már zakatol!

Mi a helyzet a kutyaszőrrel?

> **Un journal yougoslave : la toison des chiens hongrois est nationalisée**
>
> ZAGREB, 1er février — Le journal yougoslave « Vjesnik » rapporte qu'en Hongrie tous les chiens possédant des poils de plus de 2 centimètres de long doivent être tondus.
>
> Le décret du ministère hongrois du Commerce qui astreint tous les chiens velus à cette opération précise, à l'intention des propriétaires, que des tondeurs, rétribués par l'Etat, se tiennent à leur disposition. L'héroïque propriétaire au cœur de pierre qui tondra lui-même le gardien de son foyer pourra

Egy barátom mesélte a következő esetet:

— A napokban találkoztam egy ismert rémhírterjesztővel. Félrevont és torkaszakadtából suttogni kezdett.

— Nézze, én is csak hallottam, de minden ember, aki csak valamicskét is átlát a szitán — a szőrszitán — észrevehette, hogy nálunk már hónapok óta *egyáltalán nem kapható kutyaszőr*. Bemehet uram akár száz üzletbe is, kérjen csak kutyaszőrt, nem kap! Csak néznek az emberre, néznek... sokatmondóan néznek.... esetleg elküldik a RÖLTEX-hőz, ez a jobbik eset, vagy valahová máshova. Én nem vagyok elégedetlen ember, de az mégis csak szörnyűség, hogy azon a kevés kutyaszőrön kívül, amit a bodrik, spanielek, foxik még egy rövid ideig — hangsúlyozom uram, még egy rövid ideig — makacsul magukon hordanak, egy szál kutyaszőrt sem lehet felfedezni az egész országban! Én nem vagyok szőrszálhasogató, tudom, hogy vannak fontosabb dolgok is, de az mégis csak szörnyűség, hogy a kutyaszőr szőrén-szálán eltűnt, vagy — ami még komolyabb — eltüntették...

Barátom megkockáztatta:

— Úgylátszik sok nálunk utóbbi időben a kutyaharapás, és tudja kell orvosságnak, hiszen kutyaharapást a szőrével...

— Csak ne tréfáljon ilyen komoly dolgokkal... Valamire mégiscsak felhasználják... És ha nincs — tette hozzá és vésztjóslóan körültekintett — hát most lesz! *Lesz kutyaszőr, de milyen áron!* — ezzel kezembenyomta a *Combat* című francia lap egyik gyűrött példányát, amelyben — természetesen jugoszláv forrásból — szóra-szóra a következő teljesen hiteles értesülést közlik a magyarországi kutyaszőr-helyzetről:

„Jugoszláv lap jelenti: államosították a magyar kutyák szőrét." Zagreb, február 1. — A „Vjesnik" című jugoszláv lap jelenti, hogy Magyarországon minden kutyát, amelynek két centiméternél hosszabb szőre van, meg kell nyírni. A magyar kereskedelemügyi minisztérium, amely a szőrös kutyákat hajnyírásra ítéli, közli a kutyatulajdonosokkal, hogy állami fizetésben részesülő, hivatásos nyírók állnak rendelkezésükre. A kőszívű, hősies kutyatulajdonosok, akik sajátmaguk nyírják meg házuk őrzőjét, egy forint jutalmat kapnak. De jaj azoknak, akik meg akarják tartani kutyáikat és azok teljes szőrzetét. Ezekre súlyos büntetést szabnak ki.'

— Szóval — mondta barátom, mikor elolvasta a lapot — mégis lesz kutyaszőr?

— Lesz. De magánkutyaszőrszektor nem... Csak államosított... És a kutyák! Uram, a kutyák! Tudja, mit jelent számukra ez az államosítás? Most nem tréfálok: a sok bodri, puli, foxi meztelenül fog szaladgálni! Ó, irgalom atyja, ne hagyj el! Tudja milyen ez? *Olyan...*

— *Olyan* — folytatta barátom, mert már nagyon sietett — mintha Tito rendjelek nélkül, meztelenül szaladgálna...

Bodó Béla

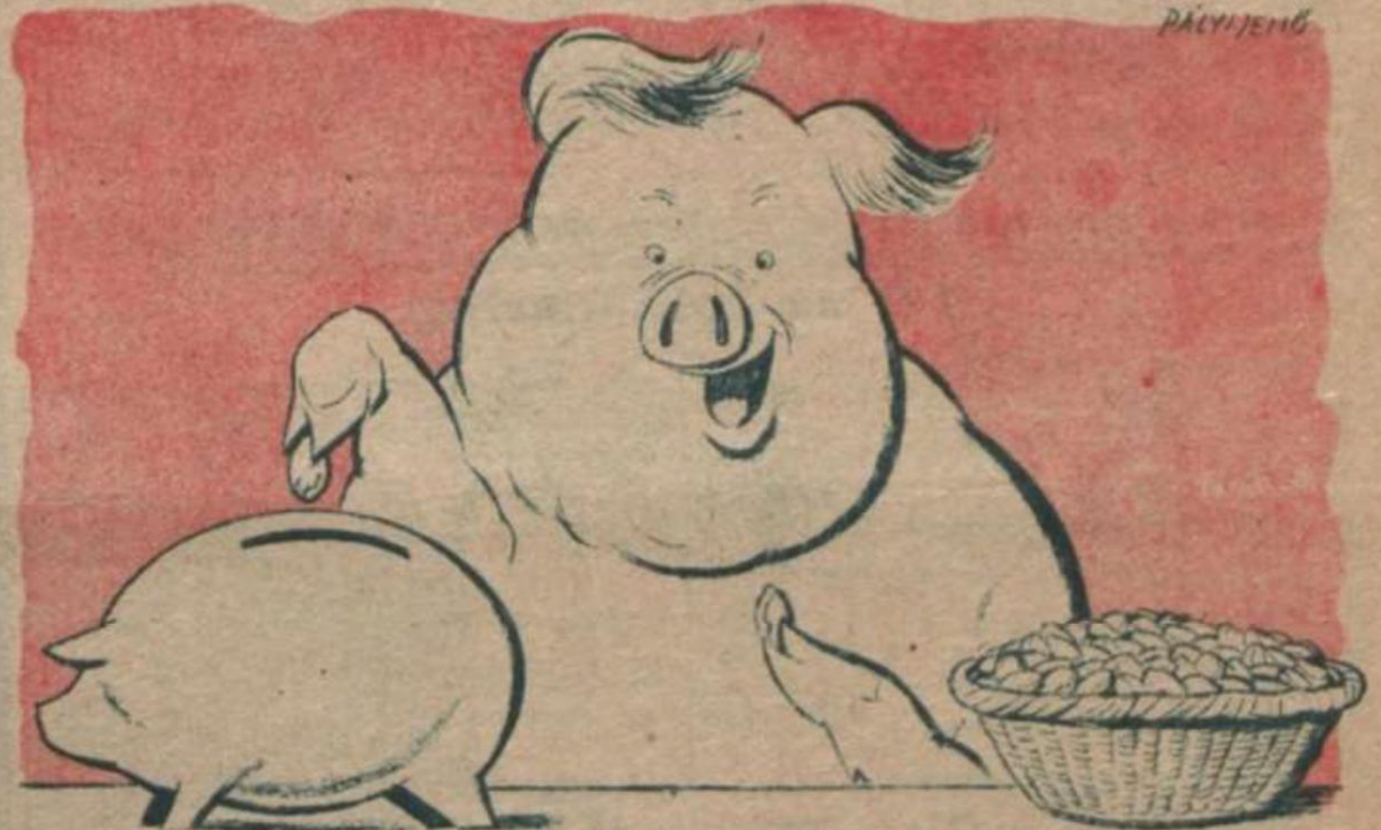
Jó kiszolgálás

— Tessék a cipő, és itt van mindjárt a panaszkönyv is, mert ennek a gyártási szériának úgyis nagyon hamar lejön a talpa.

Expressz-hizlalás

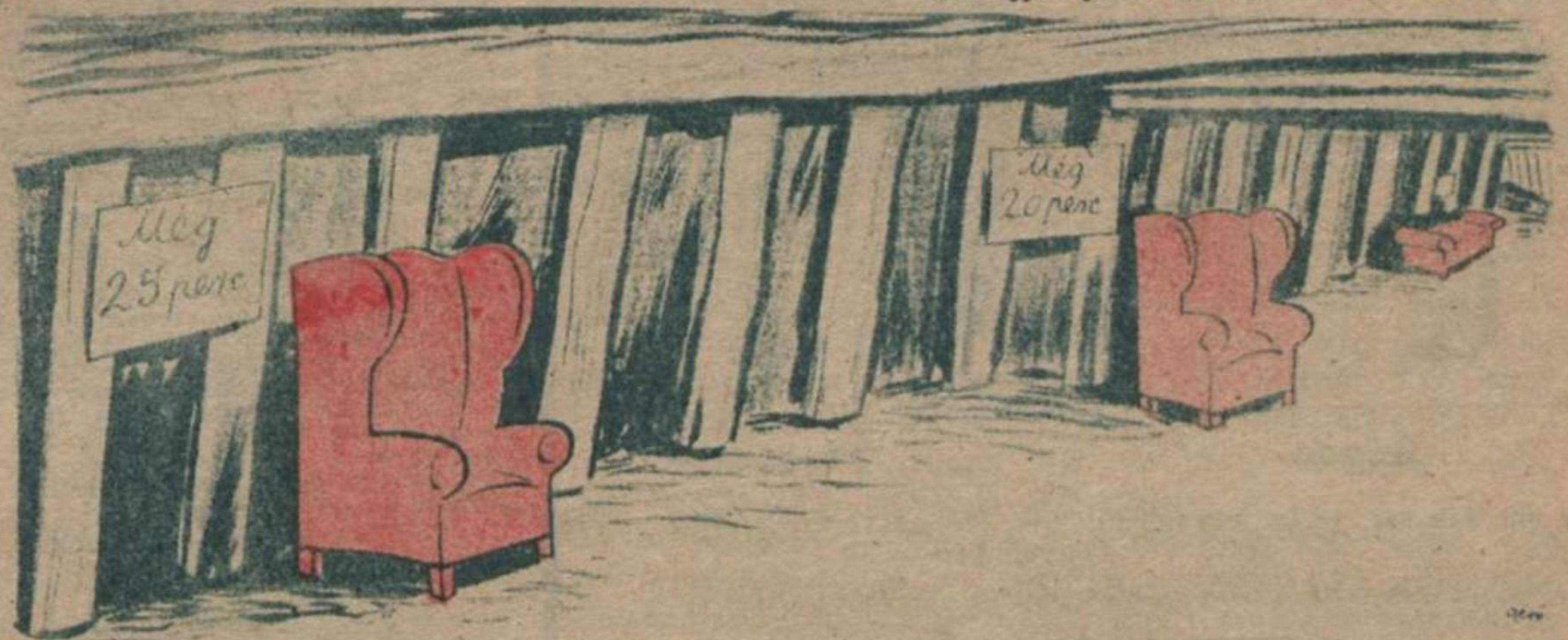
(280 kiló kukoricát spórol meg egy-egy disznó az expresszhizlalás alatt.)

— Egy szem bele, egy szem belém!

Javaslatunk Várpalotának

Várpalotán a bányászoknak öt kilométert kell gyalogolniok a munkahelyükre.

Ezeket az ülőhelyeket azért állítottuk ide, hogy a vezetőségnek legyen hol megpihennie, ha intézkedés végett esetleg lemegy a tárnába.

Egy titok megfejtése

Hetek óta állandóan emelkedett az arany és a dollár árfolyama a párizsi feketepiacon Franciaország zilált pénzügyi helyzete következtében. Egyszerre azonban villámcsapásszerűen hirtelen lezuhant a papírdollár ára.

Mi történt?

Megjavult Franciaország pénzügyi helyzete?

Dehogy javult meg, rosszabb, mint valaha.

Az ember azt hihetné, hogy csoda történt.

Pedig nem történt csoda.

Csak az történt, hogy az amerikai nagykövetség a francia nemzetgyűlésnek az atlanti hadseregről döntő bizalmi szavazása előtt sok-sok százmillió frankot vásárolt dollárért, hogy a nemzetgyűlés arra kapható tagjait „meggyőzze az európai hadsereg előnyeiről."

A vesztegetés pedig, ismerve az amerikai külpolitikát, nem csoda.

Osztályokba sorolták az artistákat

Ez fapados. — Ez párnás. — A kiskutya: Hiába néz rám ilyen megvetőn, engem az első osztályba soroltak, magát pedig csak a másodikba!

NEM VÁLLALJA

Lester Pearson, az atlanti tanács elnöke közölte, hogy Oliver Franks, Anglia washingtoni nagykövete nem vállalja az atlanti szövetség főtitkári tisztségét.

Hát persze, hogy nem vállalja. Adva van egy üzlet, amelyről kiderült, hogy nem üzlet, mert a csőd szélén áll, tetejébe a segédek és a kifutók a pult tetején ütik egymás fejét a mérőrőffel és azon veszekednek, hogy ki fizesse a költségeket és akkor megfogják ezt az Oliver Franksot, hogy hé, hallja, nem volna kedve bejönni üzletvezetőnek?

Aztán még csodálkoznak, ha azt mondja, hogy nincs kedve.

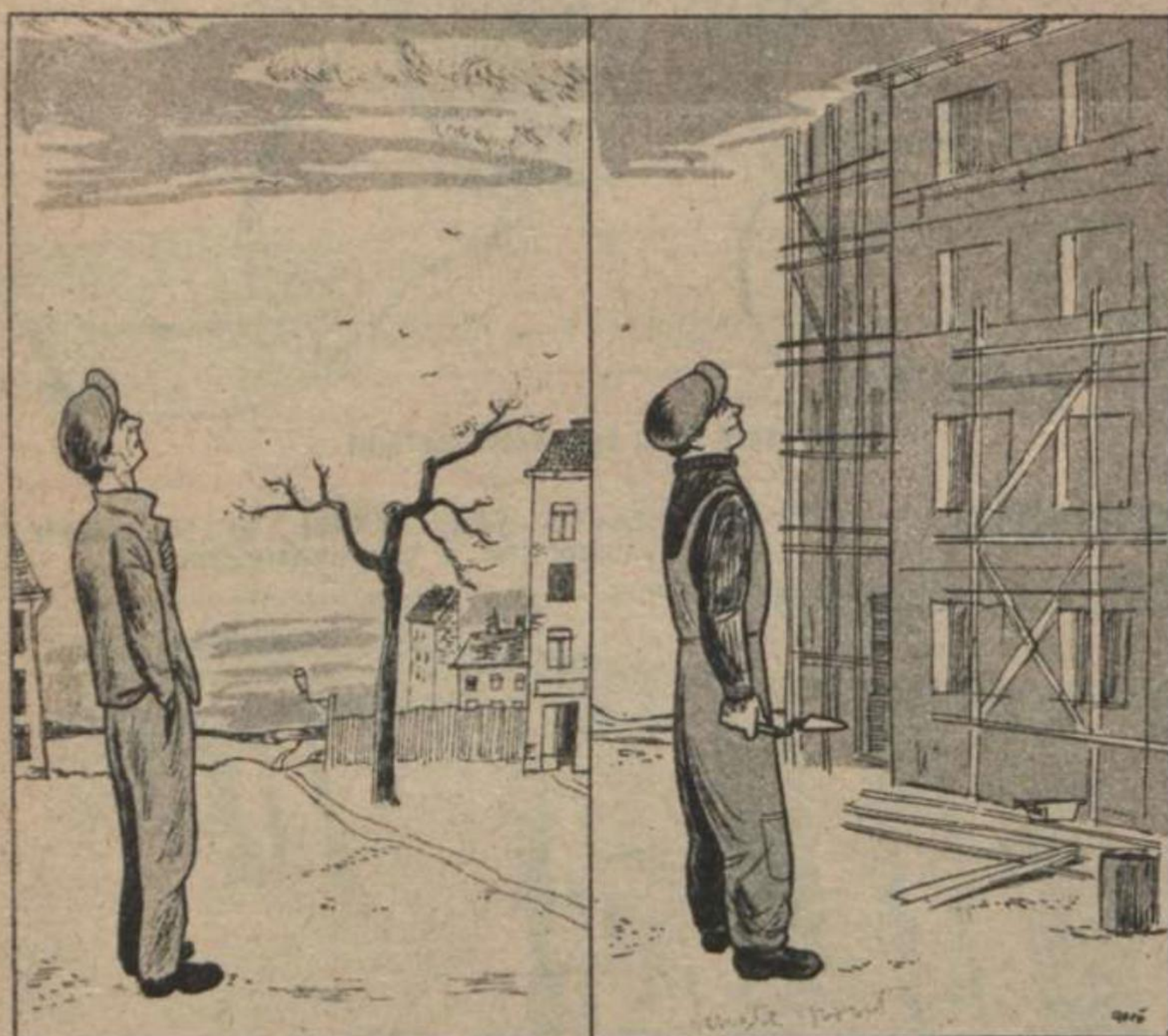

Aminek nem szabadna lennie

Mi ez? Munkamódszerátadás? Nem. Toto-szelvénykitöltés.

Tél az építőiparban

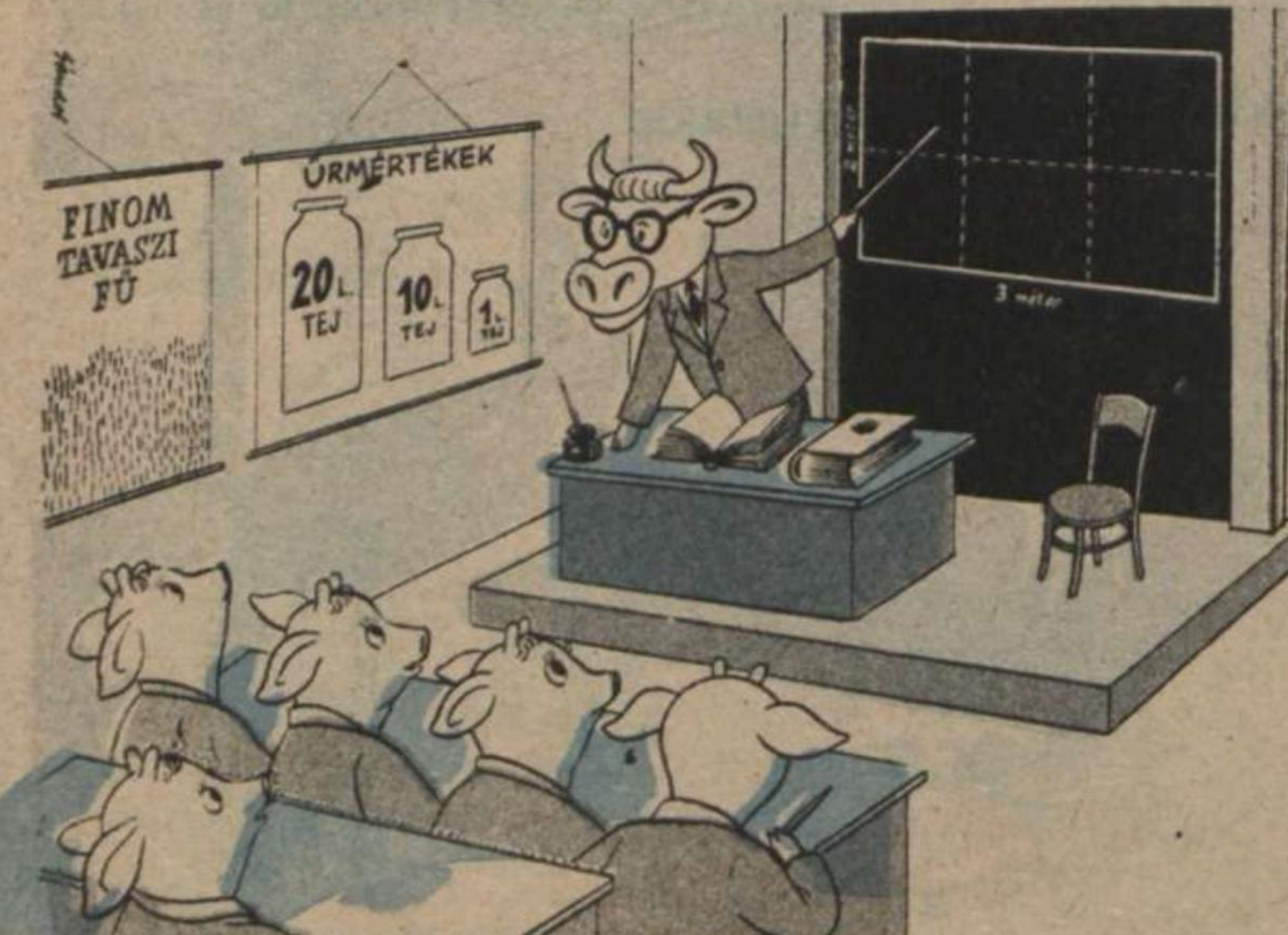
Régen

— Jön a tavasz, talán lesz valami munka.

Most

— Jön a tavasz, elkezdjük a nyári tervünket!

A TEHÉN-ISKOLÁBAN

— Látjátok, bocikák, ez itten hat négyzetméter. Ennyinek kell lenni a legújabb kutatások szerint egy tehén helyének egy modern istállóban...

Le a bürokráciával!

EGY TELEFONSZÁM RÉMREGÉNYE

I.

Öt éve van telefonom. Hivatali beosztásom miatt is nagy szükségem van rá. Sokáig nem volt különösebb baj vele, mert azt már megszoktam, hogy néha pont akkor süketült meg, amikor sürgősen kellett volna telefonálni, néha napokig kattogott, vagy pedig egyszerre hárman beszéltünk a vonalban. Egy nap azonban...

II.

...január közepén telefonom végképp bedöglött. Bejelentettem. Nem javították meg. Pár nappal később hivatalomból feltárcsáztam saját számomat. Nagyon megörültem, amikor valaki felvette a kagylót, de elcsodálkoztam, amikor a beszélő így jelentkezett: „Itt Márkus beszél"! Újra tárcsáztam saját számomat, megint Márkus beszélt. Kiderült, hogy tudtom és beleegyezésem nélkül elcserélték a számomat és a 364—864-et az a bizonyos Márkus kapta.

III.

Mindezt akkor tudtam meg, amikor a postán, a Krisztina-központban a hálózatépítésinél, a hibabejelentőnél és a minisztériumban érdeklődtem és végül megállapították, hogy értesítettek engem az érthetetlen telefonszámcseréről és tudnom kellett volna, hogy az én számom már nem 364—864, hanem 165—392. Körlevelet küldtem barátaimnak a számváltozásról, feltárcsáztam régi számomon Márkust és megkértem, hogy mindazoknak, akik engem nála keresnek, adja meg új számomat. Márkus ebbe örömmel belement és kijelentette, hogy ennek már csak azért is örül, mert a jövőben nem fogják éjszaka miattam felzavarni. Azt hittem, minden rendben van, de megdöbbenve állapítottam meg, hogy a telefonom teljesen süket.

IV.

Tíznapos küzdelem. Végre már sikerült házulról telefonálnom, de engem nem lehetett hívni. Hibabejelentő, telefonközpont, műszaki osztály stb. Végre megcsinálták a telefont. Február 15-én telefonszámlát kaptunk. Huszonöt forint helyett 60 forintot számláztak. Ez még nem lett volna baj, de volt benne egy jászberényi vidéki hívás is. Feleségem gyanút fogott és vésztjósló hangon kérdezte, kinek telefonáltam én titokban Jászberénybe? Megnéztem a telefonszámot és megállapítottam, hogy nem az én új telefonszámomon beszéltek Jászberénnyel, hanem a régin. Tehát csak Márkus feleségének van joga megkérdezni férjétől, kivel folytatott jászberényi telefonbeszélgetést?

V.

Most már a díjbeszedőhöz telefonáltam, majd a Krisztina-előadóval beszéltem. Megígérték, hogy „lenyomozzák" az ügyet. Megkértem a postát, hogy ne kapcsolják ki telefonomat nemfizetés címén. Megígérték. Telefonáltam Márkusnak, kisült, hogy ő telefonált Jászberénybe. A posta napokig nyomozott, én két perc alatt kiderítettem a rejtélyt.

VI.

Fizetési felszólítást kaptam. Közölték velem, hogy díjtartozás miatt kikapcsolják a 364-864-es számú állomásomat. Feladtam a harcot. Már nem telefonálok a posta szerveinek, fel sem keresem őket, hanem elhatároztam, hogy megírom az egész esetet a Ludas Matyinak.

Párczer Ferenc
II., Szilfa-utca 1/b.

Kenyér, gyufa, fogkefe

I. KENYÉR

Mellékelten küldünk egy darab kenyeret, kóstold meg, Ludas Matyi, de vigyázz, mert könnyen kifordulhat a szájadból, olyan keserű és olyan rossz. Hosszú idő óta ilyen kenyérrel látja el a Tabi Földművesszövetkezet péksége az állami gazdaság dolgozóit. Pedig nem érdemeljük meg ezt a rossz kenyeret, mert birtokosai vagyunk annak a vándorzászlónak, amelyen ez a szöveg áll: „A MEGYE LEGJOBB MINŐSÉGŰ GABONÁT BEADÓ GAZDASÁGA".

De még akkor is, ha nem nyertük volna el ezt a vándorzászlót, jobb kenyeret érdemelnénk. Nem hisszük, hogy bárki is utasítást adott volna a tabi szövetkezeti pékségnek, hogy a tengődi állami gazdaság dolgozóinak ilyen rossz kenyeret süssenek.

•

Ludas Matyi megállapította, hogy a kenyér fekete, „sajtos", keletlen, rosszízű, lapos és keserű.

II. FOGKEFE

Itt küldünk két fogkefét. Az egyiket 10.50 forintért, a másikat 8.50 forintért vásároltuk. Már az első használat alkalmával tele lett a szánk a fogkeve szőrével. Abban reménykedtünk, hogy a második használat után már nem hullik ki a megmaradt sörte, de tévedtünk, mert tovább hullott. A nyele kifliformát öltött és végül eltörött. Mindez néhány nap alatt történt úgy az én fogkefémmel, mint a velem együtt dolgozó Dénes Veronka gépállomási dolgozó fogkeféjével. Ő könnyelműen egy másikat vásárolt, de az is rögtön tönkrement. A szövetkezeti boltban kijelentették, hogy nem vehetik vissza. Kérjük a Ludast, szóljon rá a Tip-Top fogkefegyárra. Nemcsak cserét kérünk, hanem azt is, hogy a jövőben gyártsanak jobb fogkefét.

Bene József kubikos
Mindszent

III. GYUFA

Mellékelten küldök egy doboz gyufát, amelyből mindössze öt szálat tudtam meggyujtani. Arra kérlek, kedves Ludas, hogy az üzemi látogatásaid sorába iktasd be a Gyufagyárat és vidd el az itt küldött mintát. Tüzelőnek talán jó, de arra a célra nagyon drága.

Szoják Károlyné
XII., Árnyas-út 11.

Sok a krumpliból is megárt

A Goldberger-gyár dolgozói nevében kérjük a Ludast, hogy óvjon meg bennünket a krumplimérgezéstől. A Goll-konyha ugyanis az elmúlt héten a következő remek menüt állította össze:

Hétfő: hús krumplival,
Kedd: krumplistészta
Szerda: rakott krumpli
Csütörtök: krumplifőzelék
Péntek: krumpli hússal
Szombat: paprikás krumpli.

Érdeklődtünk Zimonyi elvtársnál, a konyhafelelősnél, aki kijelentette, hogy sok a burgonya a pincében, meg kell enni. Ezért fogunk a jövő héten is hétfőtől szombatig burgonyát enni.

Hornyik Gáborné
mintaszoba

„Büntetés nem lesz belőle"

A hartai malom dolgozói vagyunk. Vállalatunk tehergépkocsit vásárolt. Szeptember 4-én, pár nappal a vásárlás után jelentkeztünk a dunavecsei pénzügyőri szakasznál. A gépjárműadót akartuk befizetni. A szakasznál nem volt adókarton. Amikor igazgatónk másodszor és harmadszor ment Dunavecsére, azt a választ kapta, hogy nincs itt az a pénzügyőr, aki az autóügyeket intézi. Negyedszer is el kellett menni. Akkor már ott volt az illető, aki megállapította, hogy későn jelentkeztünk. Megmagyaráztuk neki, hogy idejében jöttünk. Csekklapot adott és utasított bennünket, hogy fizessük be postán a pénzt és a csekkszelvényt mutassuk be. Tehát még egy út Dunavecsére. Október 1-én bemutattuk az elismervényt, amelyet Puskás Ferenc főszemlész ott tartott. Jegyzőkönyvet kellett aláírnunk, amelyben elismertük, hogy késedelmesen fizettük be az adót. Igazgatónk felháborodottan ismételte, hogy mi idejében jelentkeztünk. Puskás erre megnyugtatott bennünket, hogy a jegyzőkönyvet csak saját maguk fedezésére veszik fel, büntetés úgysem lesz belőle. De ha lenne, — tette hozzá — ez sem jelentene semmit, mert egyik zsebünkből a másikba tesszük a pénzt.

Puskás főszemlész „megnyugtató" szavai ellenére az V. ker. Tanács végrehajtóbizottsága fizetési meghagyást küldött. 480 forintot kell fizetnünk késedelmes adóbefizetés miatt. Azért, mert Dunavecsén egyszer nem volt adókarton, kétszer pedig nem volt ott a főszemlész!

Hartai malom
Irmai Zoltán vezető könyvelő.

MOKÉP-pályázat

Részvettem a MOKÉP „Találja ki?" pályázatán A sorsolást januárban tartották. A Puskin-moziban vászonra vetítették a nyerők névsorát. Az én nevem is szerepelt közöttük. Azóta több helyen érdeklődtem, hogy mikor kapom meg a díjamat, de sehol sem kaptam felvilágosítást. Tekintettel arra, hogy a moziban a nevemen és a többi nyerteseken kívül a lakáscímeket is vetítették, azóta már rég elküldhették volna a nyereményeket. Miért adja ki olyan nehezen a díjakat a MOKÉP?

Szabó József egy. hallg.
VIII., Orczy-tér 6.

A tanácselnök csizmája

Dőr községben is van egy Petőfi-utca. Amikor ennek az utcának két házát újjáépítették, felszedték a gyalogjáró köveit. Ennek már három éve. A Tanács azóta elfelejtette megcsináltatni. Télen, tavasszal a hólétől, sártól olyan latyakos az utca, hogy nem lehet közlekedni benne. Beleragad a cipőnk, térdig sárosak leszünk. Farsang vasárnapján a község tanácselnöke a bálba igyekezett és a Petőfi-utcán kellett átmennie. Csizmája beleragadt a sárba, kényelen volt lehúzni, hogy megszabaduljon a vendégmarasztaló sártengertől. Többen segítségére siettek, mert különben mezítláb mehetett volna az általa rendezett bálba. Nem éreztünk kárörömet, csak megállapítottuk, hogy ha a tanácselnök az elmúlt három év alatt elintézte volna, hogy kikövezzék az utcát, nem húzta volna le a sár a csizmáját. Talán az a kis baleset meggyorsítja az utcarész kikövezését.

A Petőfi-utca lakói
Dőr.

Sötétség Rákospalotán

Rákospalotán, a MÁV-telep környékén nem ég a villany. Négy percnyire a 67-es villamos végállomásától, az Ady Endre-téren csak a hold világít, — ha derült az ég. Csak az 5. számú ház előtt van egy pislákoló villanylámpa, de az is csak ritkán ég. Különben is minden éjjel pontosan 11 óra 45 perckor eloltják. Ez hiba, mert sok dolgozó későn jár haza és ezek sokszor orraesnek a sötétben. Mások korán, hajnalban indulnak munkába, akkor is koromsötét van.

Másik panaszunk, hogy a Phöbus dolgozói vasárnap szokták a villanyvezeték hibáit kijavítani, amikor pihenni és rádiózni szeretnénk. A javítás miatt több vasárnap, így január 24-én is, reggeltől délutánig áramszünet volt.

Orbán József műszerész
Rákospalota

Ludas Matyi elintézte

Az esztergomi diákok panaszával kapcsolatban közöljük, hogy a 3547. sz. vonatszerelvényt megerősítették és nagyobb teljesítményű mozdonyt állítottak be annak vontatására. A szerelvény túlzsúfoltsága ezzel megszűnt és a késések is kiküszöbölődtek.

Közlekedésügyi Minisztérium
Sajtószolgálata

Köszönöm, hogy rövid idő alatt elintézted a postánál azt, amiért én öt hónapig vártam. Elveszett borotvám ára részben megtérült.

Radványi János
Sztálinváros, Görbe-út 7.

Ascher Antalné székesfehérvári lakos panaszával kapcsolatban közöljük, hogy a csongrádi postahivatalnál december 27-én feladott küldemény ügyét kivizsgáltuk. A budapesti Keleti-posta munkatorlódás miatt késedelmesen, csak 1952 február 27-én küldött utasítást Csongrádra a kártérítési eljárás végett. A kártérítési összeget a feladó rövidesen kézhezkapja.

Budapesti Postaigazgatóság.

Ludas Matyi

Főszerkesztő: GÁBOR ANDOR
Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA
Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ

A kiadásért felel:
a Lapkiadó Vállalat igazgatója
Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9-11.
Telefon: 222-271, 221-293.
Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt 9—11
Telefon: 221-285

Hirdetési osztály:
VII., Lenin-körút 9—11.
Telefon: 221—285.

Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850.

Budapesti Szikra Nyomda,
V., Honvéd-utca 10
Felelős vezető: Radnóti Károly

Új fasizmus Olaszországban

Ludas Matyi önkritikát gyakorol

Rajzban, szövegben megcsiptük a nagykátai járás kultúrmunkáját. A szentmártonkátai gépállomás kultúrcsoportját akártuk megdorgálni: véletlenül Nagykátát írtunk Szentmártonkáta helyett.

Példamutatás

Barátom kislánya nem szereti a fogorvost.

Elismerem, hogy ez így magában végtelenül bután hangzik, akárha azt írtam volna: a tyúk nem szereti a konyhakést, a háziúr nem szereti az államosítást, a párizsi rádió az igazságot. Igen ám, csakhogy a kis Katának a fogorvostól való írtózása meghalad minden olyan mértéket, melyet az emberiség története és a társadalmak fejlődése során feljegyeztek.

A dolog úgy kezdődik, hogy a gyermek anyja 2 szelet „Marokkó"-t igér az esetre, ha a lányka hajlandó elmenni a rendelőintézet kapujáig, 2 indiánert, ha bemegy a várószobába, 2 új babaruhát, ha beül a nikkeles „hintaszék"-be és végül 2 komplett babát, ha kitátja a száját és nyitva is hagyja, amíg a fogacskáit „fehérítik". — a gyermek atyja pedig 2 csodálatosan nagy pofont igér az esetre, ha a kiskorú az összes igéretek ellenére is megmaradna a fenti becsületes törekvések elgáncsolásának makacs álláspontján.

Ezekután hosszas tárgyalások indulnak meg a felek között, melyeknek rendjén a gyermek előtt megcsillantják pozitív irányú elhatározásának hallatlan előnyeit, szemben a kilátásba helyezett megtorló intézkedések súlyos kihatásaival. Kata szívós harcba fog a feltételek megjavításáért, ezek közt is elsősorban az igért juttatások terhére folyósítandó előlegekért. A harc egyenlőtlen, mert idegekkel a leányka sokkal jobban győzi, mint a békés megoldást minden elfogadható áron kereső ellenfelei. Igy történik aztán az, hogy mire az expedició elindul a fogorvoshoz, addigra a lelkileg teljesen feldult szülők, már sok olyasmit szolgáltattak, amiről a tárgyalások kezdetén még szó sem volt.

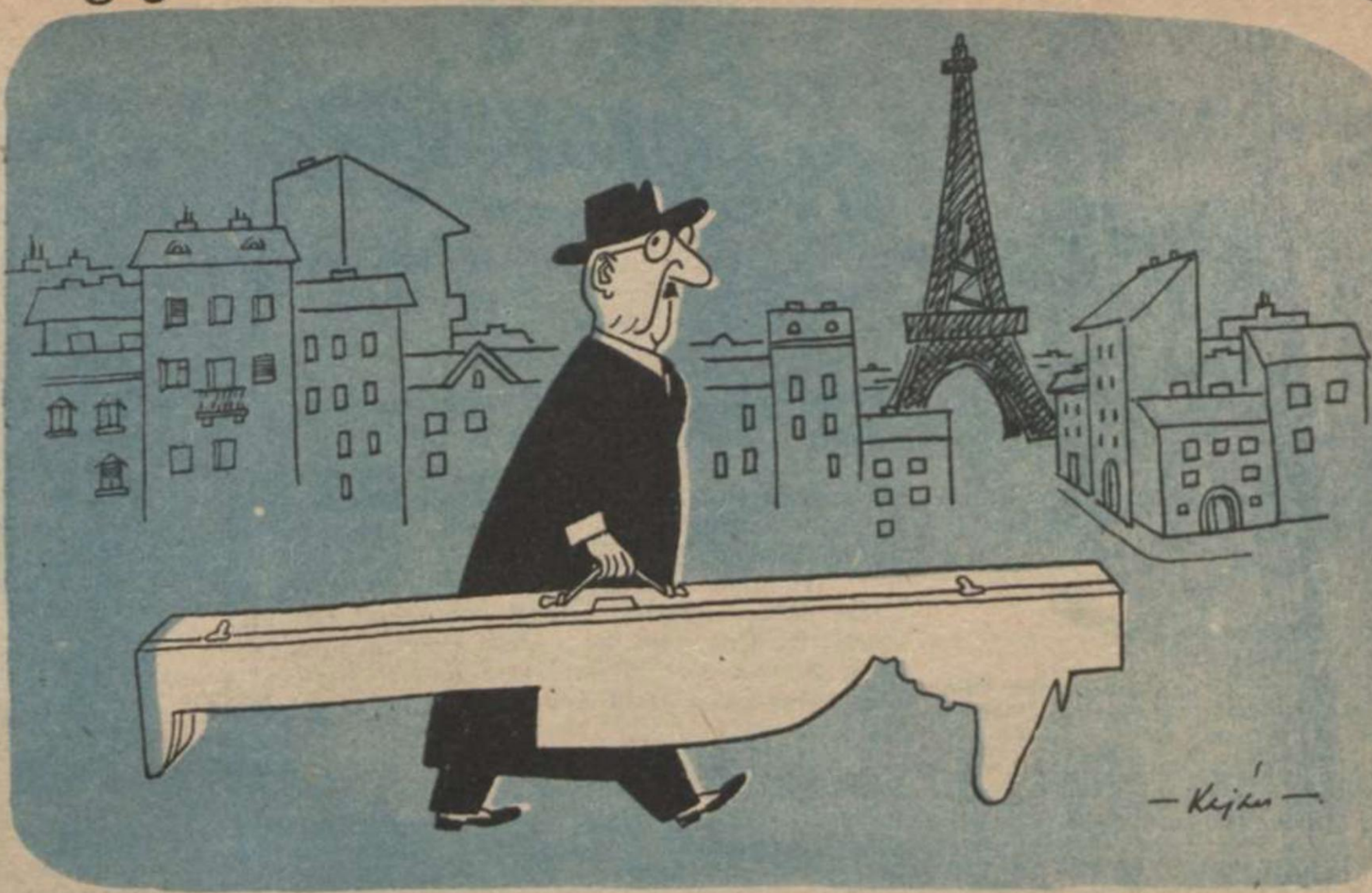
Az események most már simán gördülnek azon a meghatározott pályán, amit csak a naivul optimista szülők nem láttak előre. Kata elmegy a kapuig, bemegy a várószobába, sőt a hintaszékbe is beül. viszont abban a pillanatban, mikor a sok csalódáson átment fogorvos egy agg kurtizán csábító mosolyával felkéri szájacskájának kinyitására, kipattan a székből és olyan észbontó ordításba fog, hogy a kint várakozó betegek arca eltorzul a rémülettől és a rájuk váró iszonyatos élmények gondolatától, az utcán sétáló rendőr keze pedig önkéntelenül pisztolytáskája felé lendül.

Az atya érzi, hogy minden elveszett! Ha az igért megtorló intézkedéseket életbelépteti, az csak azt eredményezheti, hogy egy minden eddiginél nagyobb üvöltés következményeként örök időkre kitiltják családostól a rendelő környékéről is. A kínos szituációnak végül is az orvos vet véget. Széleskörű tapasztalataira hivatkozva felkéri a lesujtott szülőt, hogy példamutatás kedvéért üljön be ő maga a hintaszékbe és bizonyítsa be a gyermeknek, milyen semmiség a fogkezelés tűrése. Barátom arca e pillanatban fehér és ráncos lesz, mint az orvosi köpeny vasalás előtt, a keze úgy reszket, hogy karórájának hajszálrúgótengelye kiugrik ágyából s hangja ez a máskor harsogó teli bariton, oly kedves igénytelenséggel perceg a várakozás csendjébe, mint a fiatalkorú tücsök cirpelése nyári éjszakán. Barátom tisztában van vele, hogy szája a szuvasodó fogak seregét rejtegeti, aminek feltárása egyértelmű a legsúlyosabb természetű fogkezelés azonnali megkezdésével, miért is a Szabad Nép Baráti Körbeli halaszthatatlan felszólalási kötelezettségére hivatkozva, a beteglap hátrahagyása mellett rendezetlen sorokban és oly sebességgel vonul vissza, hogy vigyorgó gyermekét is úgy kell utána hajítani.

Az egész történet azért jutott most az eszembe, mert hallom, hogy a barátom által vezetett műhelyrészleg a tervteljesítés során erosen visszamaradt s ennek okát a minden kákán csomót kereső ellenőrzés a személyes példaadás hiányában látja...

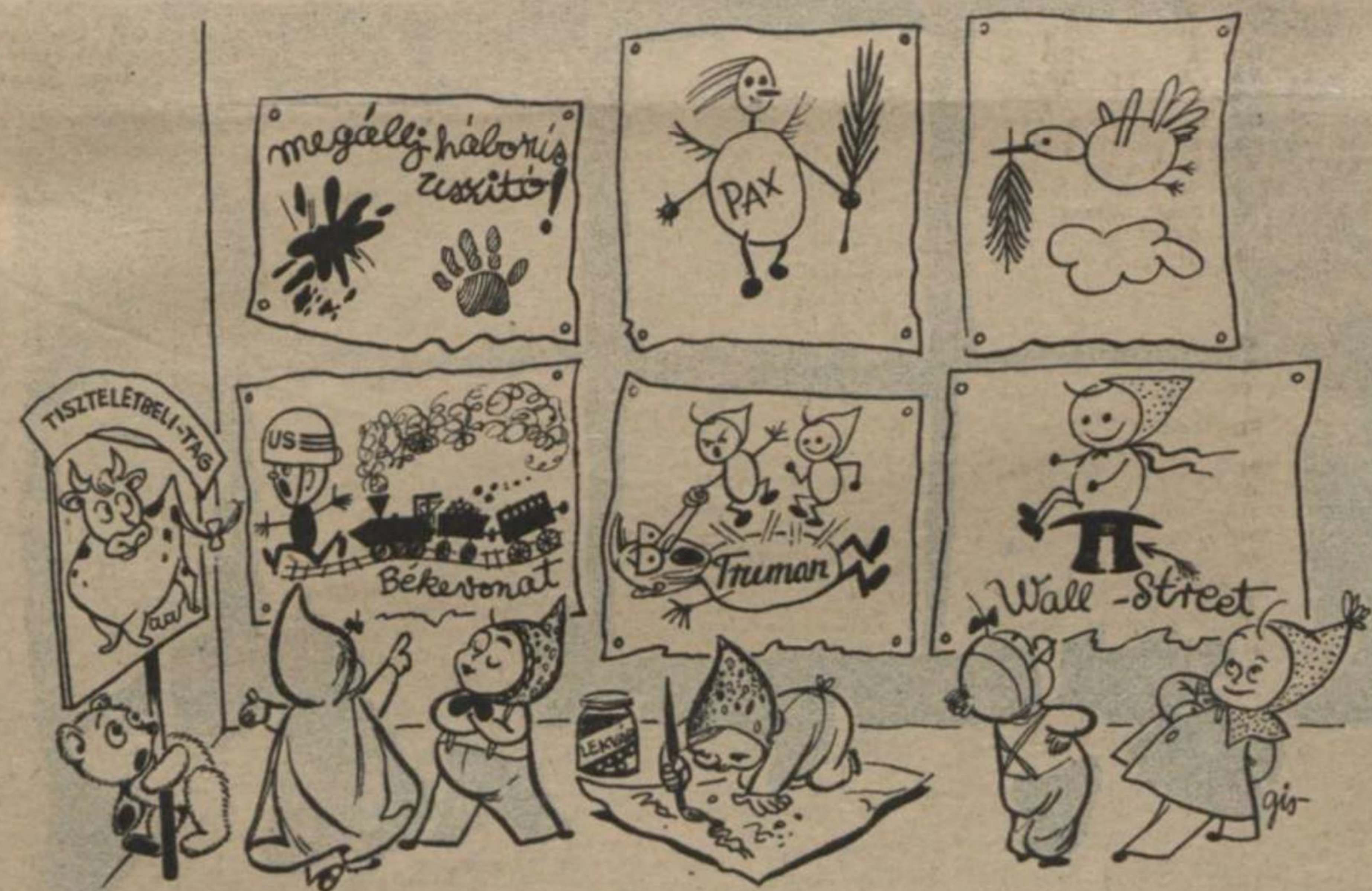
Vidrányi István

A legújabb francia miniszterelnök legújabb trükkje

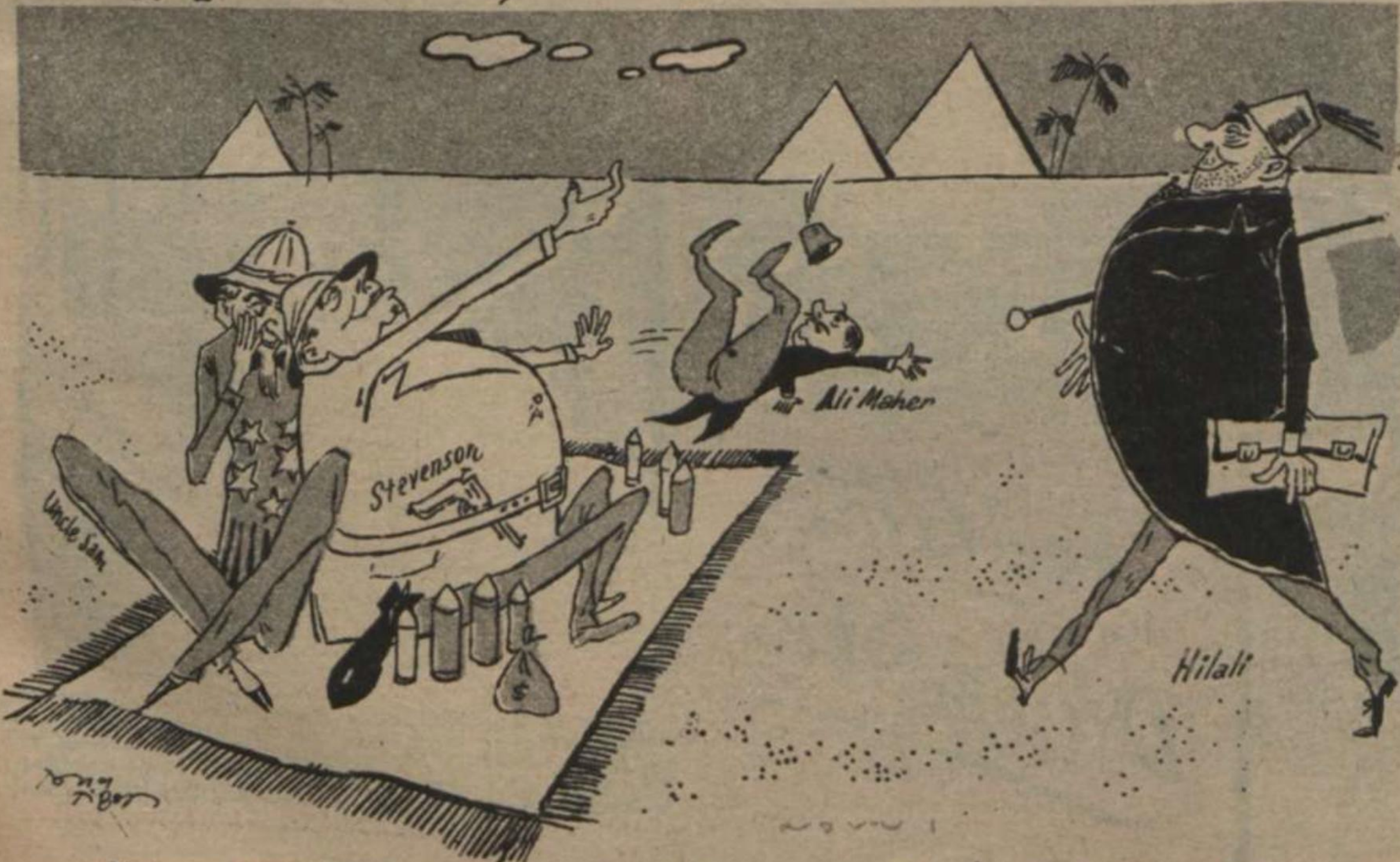
— Na, ha így sem sikerül De Gaullet becsempészni a kormányba, akkor én is lemondok!

A „Harc a békéért" gyermekrajzkiállításon

nagy sikere volt a legifjabbak rajzainak

Egyiptomban is jönnek-mennek a miniszterelnökök

Stevenson angol követ: Jöjjön csak, Hilali! Magával talán inkább lehet egy gyékényen árulni!

BAJ VAN AZ OPERASZÖVEGEKKEL

A gróf, a gróf a vízbe fult,
A gróf, a gróf a vízbe fult,
Meg-meg-meg-meg-meg-meg-
Meg-meg kell ötet menteni...

Híres opera, ki tudja, mi a címe? Nem jut eszembe. De nem is fontos, mert olvasom, hogy átírják a régi, bevált operák szövegeit. Nem értem, mit kell átírni az operaszövegekben? Mi nem reális itt? Nézzük például a Trubadurt. Hát itt aztán egy szavunk sem lehet. Ennek az operának a cselekménye igazán maga a reális élet. Értelmes és egyszerű:

Egy szórakozott cigányasszony, aki féltékeny a grófra, máglyán elégeti a saját fiát, mert tudja, hogy a gyerek még kicsi, ilyenkor még jól égnek a gyerekek — és nem az övé, hanem a gróf gyereke, tehát nem kár érte, hadd lobogjon, amíg fiatal.

Igy tehát a sajátját nem égeti el egyelőre, hanem inkább dalolva felneveli a picit mint a sajátját, ugyanis még nem tudja, hogy a grófé.

Ám a cigányasszony bosszúra éhes és azt akarja, hogy az elégett gyerek megbosszúlja magát a tüzes grófon, aki nem más, mint saját félig elhamvadt testvére, a híres máglya-szakértő és ezért EGY lányt szeretne, de az az EGY egy másikat szeret, aki még nem gróf, de jó sínen van. Ezért tehát a cigányasszony arra oktatja a cigánygyereket, hogy ölje meg az illetőt, akinek az apja elégette őt.

Erre természetesen a daliás gróf megparancsolja, hogy azonnal dobják tüzre a másikat, akit mi nem ismerünk, aki persze nem tudja, hogy ő nem a cigányasszony, hanem maga a gróf, aki így megmenekül és kénytelen ravaszságból önmagát a máglyára lökni, hogy okuljon és most már természetesen maga a cigányasszony sem bánja, mi lesz, mi nem lesz a gróffal a máglyán, akit természetesen bánatában eléget, mert hideg van. A központi fűtés ugyanis nem működik és így egymásé lesznek.

Mi nem reális ezen? De ez csak egy a sokból.

Mert majdnem minden opera cselekménye ilyen, a legtöbbjének tartalma: féltékenység, gyilkosság, halál, bosszúság, kellemetlenség. Még jó, hogy ha valakit agyonszúrnak, leölnek, vagy vízbefojtanak, azonnal énekelni kezd. De ki ne énekelne szívesen, miután agyonszúrták?

Itt van például Rigoletto.

Rigoletto bolond és apa. Van egy lánya. Azt szereti. A herceg is azt szereti, akinél a bolond bolondi rangban dolgozik. A lány szereti a bolond apát, de szereti a herceget is. Ami a papa-bolond szerint helytelen, mert ő előrelátó s tudja, hogy mi lesz a vége a hercegnek. Erre a papa agyonszuratja a lányát egy erre a célra készített egyszerű zsákban, hogy rendre tanítsa a gyereket. Persze, a lány szégyenében (az asszony ingatag) és főleg a feltűnően hegyes tőrszúrástól, teljesen meghal. Igy:

Jaj nekem. Megszúrtak. Megszúrtak engem.
Végem van. Belehalok. Sírba teszik testem.
Nem ugrálok többé, hiszen hiába sírtam...
Nem baj. Ugrálhatok eleget a sírban.

K. P.

a Pesti, DOBOZGYÁRBAN

Az udvar tele van kisebb-nagyobb papírszeletekkel, amelyeket lassan seper a tavaszi szél. A sarokban ott búslakodik egy szépen fejlett vízmelegítő, amit máshol meleg víz készítésére használnak. Itt, a dobozgyárban azonban évek óta hol nap égeti, hol felhő locsolja, hol meg a gyár kutyái keresik fel játékos kedvvel. Állítólag, egyszer, talán, valamikor majd mégis felszerelik a férfimosdóban.

Ha az ember vesz egy pár cipőt, felpróbálja, kifizeti, elviszi, anélkül, hogy akár egyetlen pillantást is vetne a dobozra, amelyben a cipő volt. A magam részéről egyetlenegyszer vettem figyelmesen szemügyre egy cipődobozt, azt is 1946-ban, az infláció alatt, amikor egy vidéki rokonom cipődobozban küldött disznótoros készítményeket.

A dobozokhoz való viszonyom azonban most gyökeresen megváltozott. A Pesti Dobozgyárban ugyanis végigkísértem egy doboz születését és doboz-szakértő lettem.

Tudnunk kell, hogy van pesti doboz és van budai doboz. Ezúttal a pesti dobozokról lesz szó, tekintettel arra, hogy mi a Pesti Dobozgyárban jártunk. A gyár már kívülről is a legjobb benyomást kelti, ragyogó, tiszta épület, mintha skatulyából vették volna ki.

Mielőtt egyetlen szót is szólhattunk volna, Szórádi László műszaki igazgató mellünknek szegezte a kérdést: „Hoztak az elvtársak papírlemezt?" Kissé szégyenkezve vallottuk be, hogy erre nem is gondoltunk. Mint kiderült, ez a kérdés sablónszerűen hangzik el a Dobozgyárban. Állandóan attól tartanak ugyanis, hogy kevés lesz a papírlemezük és bár a raktár olyan, mint Magyarország hegyrajzi térképe — telve papírlemezből tornyozott Mátrával, Bükkel és Mecsekkel — mégis, az egész gyár állandóan a papírlemez-beszerzés gondolatával foglalkozik.

A papírlemez ugyanis az a doboznak, mint fecskének az eresz, méhnek a kaptár, vagy humoristának a vicc — nem tud nélküle élni, sőt, nélküle nem tud megszületni sem. A szürke, barna, fehér papírlemezek bekerülnek a VÁGÓTEREM-be. Itt, mint az a neve is mutatja, körülvágják az ügyes gépek a lemezt, aztán a hajlítógép meghajlítja az oldalák mentén. Itt tudtuk meg azt a titkot, hogy a doboznak is van füle. Egy vágógép ugyanis a doboz egyik oldalára nyílást vág, a másikra pedig fület, amelyet azután az összeállításnál egymásbaillesztenek. Persze, nem minden doboznak van füle. De az a doboz, amelyben például a tornacipőt árusítják, füles doboz, tehát ne tegyünk rá sértő megjegyzéseket, mert meghallja.

A kivágott doboz még nem doboz, de már hasonlít hozzá. A FŰZŐTEREM fűzi össze fémkapoccsal a kivágott alkatrészeket és itt már határozottan felismertük, hogy ez cipődoboz, amaz meg gyógyszeres. Úgylátszik, a nők nagyon kedvelik a dobozkészítést, mert a gyár dolgozóinak 84 százaléka nő és jó munkájuk eredményeképpen a termelés is egyre nő. Ez nem is csoda, hiszen harmincöt sztahanovistája van a gyárnak és ők munkamódszerüket átadják társaiknak.

Mindenütt modern, gyors gépekkel dolgoznak. Bejön a kiszabott doboz, a fűzőnő villámgyorsan nyakonfogja, odatartja a fűzőgép alá, kopp, kopp, kopp... és máris újabb áldozat kerül a kezébe. Egy-egy gép mellett pillanatok alatt hatalmas halom doboz halmozódik fel. És akkor felharsan a kiáltás: „Szalai fazekas, Szalai fazekas"... Megkérdeztük: milyen fazekasmunka van egy papírdobozzal? Kiderült, hogy a Szalai is külön ember, a Fazekas is külön ember. Ők az anyagmozgatók. Az anyag mozgatása nagyon fontos. Ha, mondjuk, egy napig nem vinnék el a dobozokat a gépek mellől, akkor a Dobozgyárat elöntené a saját készítménye és komoly munka lenne, amíg kiszednék a skatulyák alól.

Ez azonban nem fordulhat elő, mert a Szalai—Fazekas-pár mindennap döntő győzelmet arat a kész dobozokon és rendíthetetlenül szállítja azokat a többi anyagmozgatóval együtt a teherautóhoz.

Nehogy bárki is azt higyje, hogy az összefűzött doboz már kész doboz. A fűzés után következik a felöltöztetés. A BORÍTÓ SZABÁSZAT-ón csillogó fehér és színes papírokból kiszabják a doboz „ruháját", aztán a kiszabott részek bekerülnek a BORÍTÓ-ba, ahol futószalag adja kézhez a borítónőknek az előre beenyvezett alkatrészeket. A futószalag jól bevált, Szórádi László műszaki igazgató újítása, amellyel évi százezer forintot takarítanak meg. A futószalag nagyszerű dolog, a teremben terjengő kazeinszag azonban már kevésbé. Nem beszélve a lemezeket játszó gyári rádióról, amely — mint mondják — „SZÍV KÜLDI SZÍVNEK" — REKEDTEN.

De térjünk csak vissza a dobozokhoz, amelyek most már felruházva, készen várakoznak az elszállításra. Megnéztük a „100 Bonbon" feliratú dobozokat. Valóban gyönyörűek, különösen kívül, mert belül, sajnos, nemhogy száz, de egy bonbon sem volt.

Nehogy valaki is azt higyje, hogy a Dobozgyárban csak csupa jó van. Sok gondot okoz az, ha újítást akarnak bevezetni a gyártási folyamatban. Ilyenkor szép számmal akadnak olyan megcsontosodott dolgozók, akik azt mondják: „Eddig jó volt, mért ne lenne jó továbbra is?" A népnevelők persze felveszik a harcot az ilyen maradi felfogás ellen, általában sikerrel. A műszaki értelmiség és a dolgozók között nagyon jó a viszony, csak azt nehezményezik, hogy a legutóbbi termelési értekezletet a műszaki értelmiség a villamoson tartotta. (Magyarán: hazamentek!)

Miután a legszebb látogatás is egyszer véget ér, további jó munkát kívántunk Zsolnai János elvtársnak, a gyár igazgatójának és a gyár valamennyi dolgozójának és eljöttünk.

Odahaza, az egész család meglepetésére, elővettem egy cipődobozt és figyelmesen nézegettem.

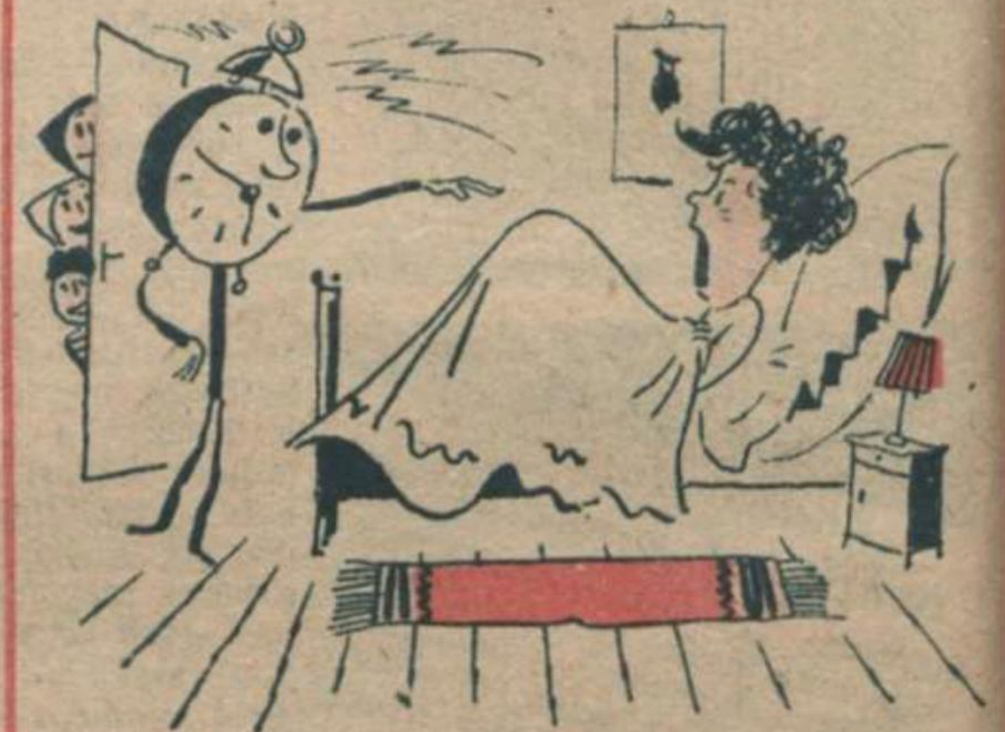
Most már nem vagyunk többé idegenek. Születése óta ismerem.

va.

Balázsi Gyuláné az egyes fűzőterem büszkesége. Kétszeres sztahanovista fűzőnő. A vágóból idekerült dobozrészeket fűzi össze dobozzá. Nagy segítséget jelent munkájában, hogy szovjet fűzőgépen dolgozik. Naponta 8000 dobozt készít.

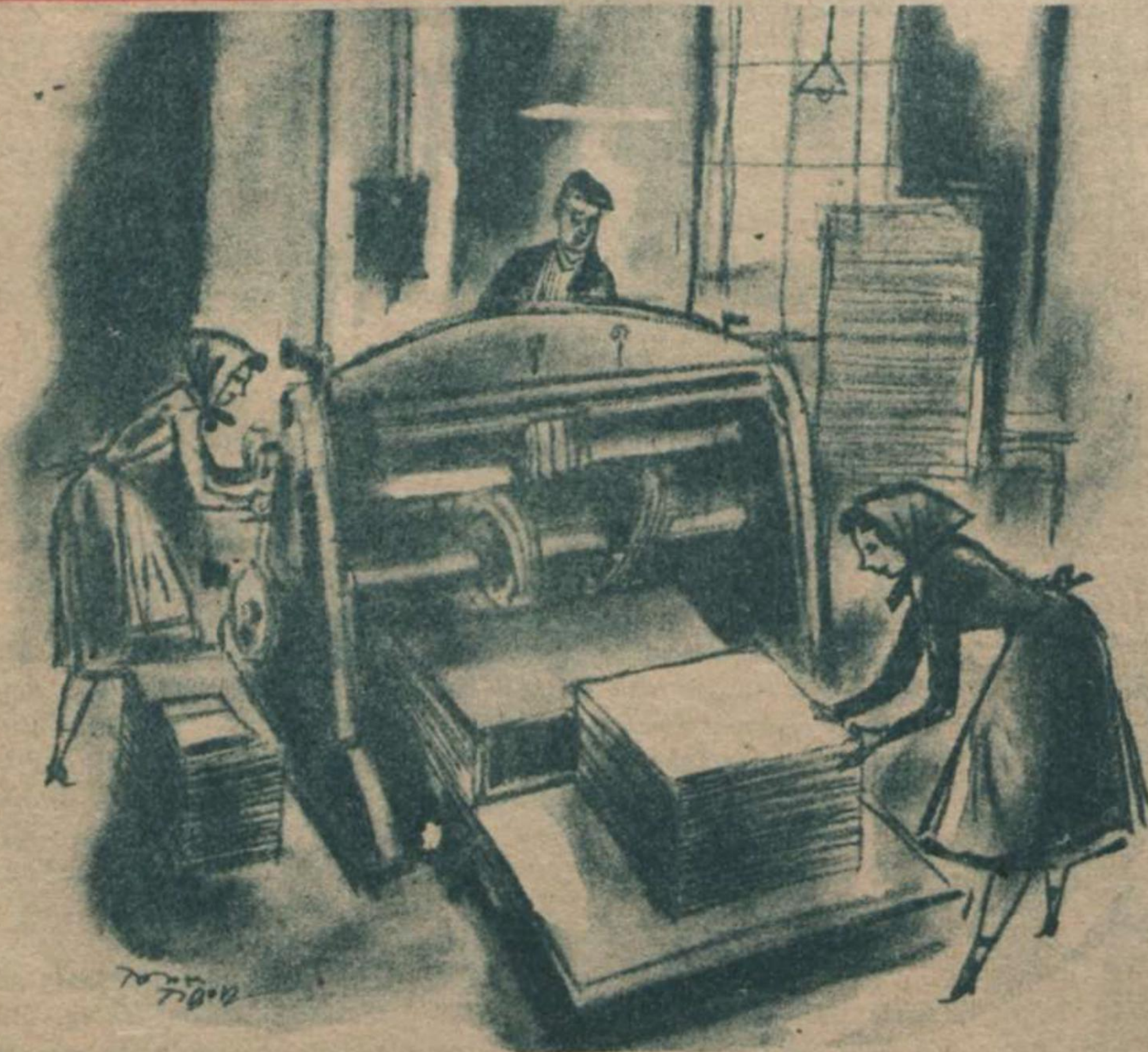
A gyár valamennyi üzemrésze között cikázik Patai Ferenc sztahanovista anyagmozgató. Naponta három vagonnak megfelelő dobozmennyiséget szállít el a gépektől. Rengeteg múlik az ő gyors és pontos munkáján, mert ha nem vinné el rendszeresen a gépektől a kész árut, a gyárat órák alatt elborítaná a dobozáradat. Patai Ferenc mindig vidám és minden szabadidejében hegedül. Kedvenc hegedűszáma: Csajkovszkij Románca. Kedvenc doboza 16-os lemezből készül.

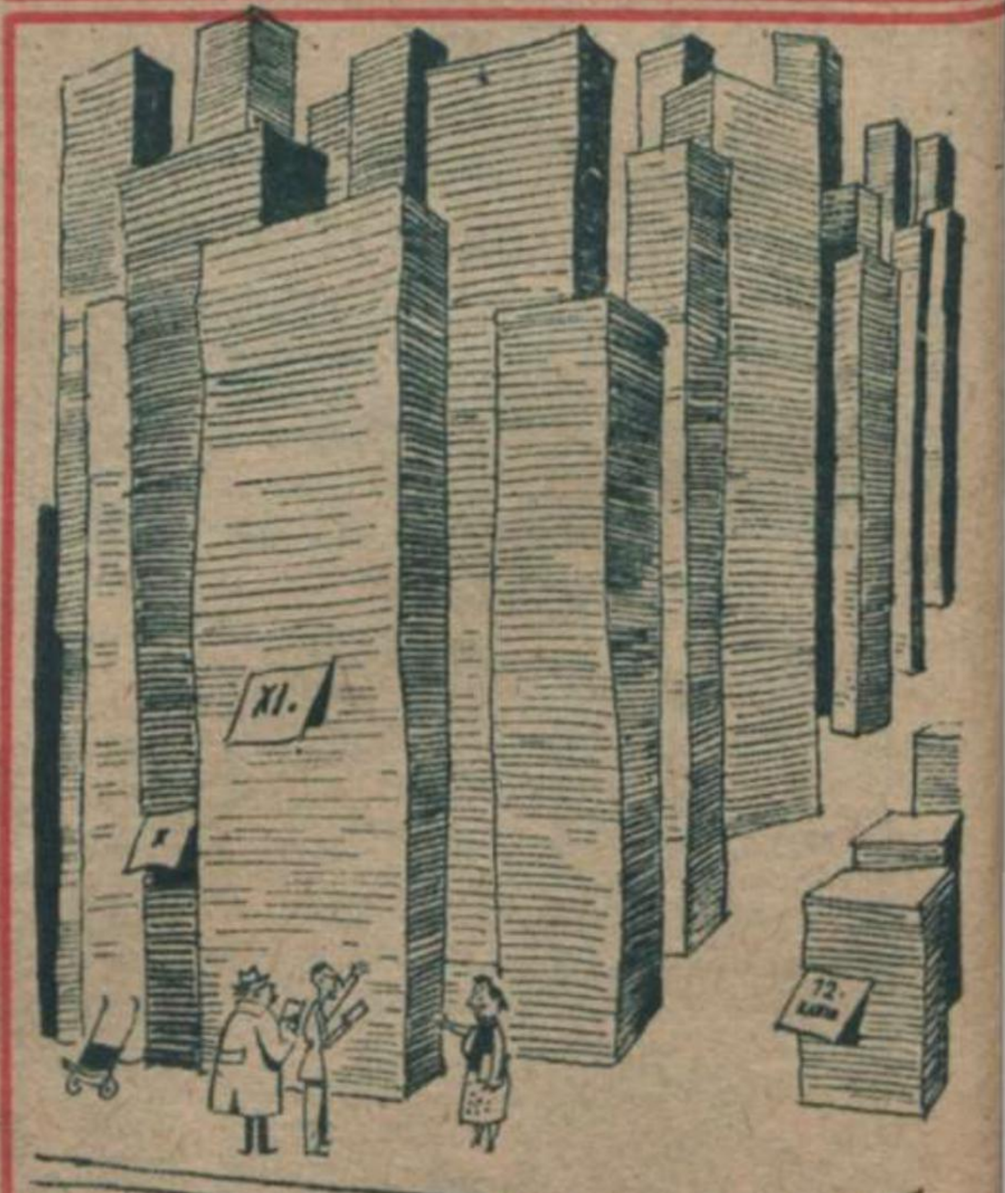
A késés nem ismeretlen fogalom a gyárban. Kolló Máriának, az egyik notórius késönjövőnek a gyár dolgozói közköltségen vettek egy vekkert. Az eredmény nem is maradt el: Kolló Mária úgy megszokta a vekkercsengőt, hogy ma már csak úgy tud továbbaludni, ha közben szól a vekker.

Fekete Pálné okleveles sztahanovista vágónő bokorugró szoknyában áll a gép mellett. Olyan jóformájú cipődoboz-oldalakat szab, hogy aki meglátja a dobozt, meg se nézi, milyen cipő van benne, hanem már a doboz kedvéért megveszi!

Ez a nagyteljesítményű rotációs hajlítógép olyan, mint a mesebeli hurkatöltő, amelyiknek egyik végén bement a disznó, a másik végén kijött a hurka. Itt elől bemegy a körülvágott papírlemez és oldalt kijön a hajtogatott doboz.

Az anyagraktár őre: Flasch Imréné. Az erdőt, mezőt, völgyet is szereti, de legszívesebben itt tanyázik a lemezhegyek tövében. A gyár vezetői szerint jelen pillanatban kevés lemezük van raktáron. Munkatársaink így állták a „kevés lemez" aljában...

Jövő héten: Diósgyőrben